

Fågelrapport för Västmanland 1994

Thomas Pettersson, Mats Andersson, Karl-Gunnar Källebrink, Bernt Larsson, Jan-Erik Malmstigen & Roland Thuvander.

Härmed presenteras den tjugonde årsrapporten från regionala rapportkommittén (rk) i Västmanland. Rapporten behandlar fågelobservationer gjorda i rapportområdet Västmanland 1994. Geografiskt torde rapportområdet i stort sett motsvara landskapet med samma namn.

Vissa oklarheter råder ännu när det gäller vissa områden, t ex delar av Hjälmaren som gränsar mot Närke och den del av Ludvika kommun som ligger i Västmanland.

Författarna delar huvudansvaret för denna rapport enligt följande: lommar-andfåglar (Mats Andersson), rovfåglar-trana (Bernt Larsson), strandskata-tärnor (Karl-Gunnar Källebrink), duvor-stenskvätta (Roland Thuvander), ringfrast-fältsparvar (Jan-Erik Malmstigen) och övrigt (Thomas Pettersson). Regionala rapportkommittén vill framföra

Storskarv ny häckare i Västmanland
Foto: Per-Ola Holm

över Västmanlands kommuner och delområden visas i figur 1. Kommunerna förkortas genom de två första bokstäverna i namnet med undantag för Norberg som förkortas Nb. I texten har dessutom delområdenas namn av utrymmesskäl förkortats, men, hoppas vi, på ett lättbegripligt sätt. Förkortningarna följer f. ö. Malmstigen (1982) helt.

Efter vissa artnamn återfinns inom parentes två siffror. Dessa redovisar antal fynd (i vissa fall antal ex. eller antal fågeldagar (FD), se nedan) eller häckningar (H = konstaterade häckningar; h = troliga häckningar) i Västmanland under den närmast föregående tioårsperioden, d. v. s. 1984-93 resp. 1994.

I viss utsträckning används begreppet fågeldagar (FD) som beskriver summan av alla observerade individer för varje dag. En fågel, oavsett om det är samma individ, som ses under tre olika dagar ger tre (3) fågeldagarna. Motsvarande gäller för t. ex. 40 ex. den ena dagen och 55 ex. dag två, vilket alltså ger 95 fågeldagar. Måttet används i huvudsak för jämförelse mellan olika år. På motsvarande sätt används t. ex. FD¹⁰, FD¹⁰⁰ etc som beskriver "10-fågeldagar", "100-fågeldagar" o. s. v.

Samtliga uppräknade fynd är bedömda av rk Västmanland. Vissa observationer har dessutom granskats i särskild ordning av kommittén och sådana fynd är markerade med en asterisk (*). Dessa innefattar även ett antal arter och raser som skall granskas av Sveriges Ornitologiska Förenings rari-

tetskommitté (rk) före publicering. Endast av rk godkända fynd återfinns i denna rapport och dessa är markerade med en dubbel asterisk (**).

Förkortningarna pr., m. och ult. betyder respektive i början, i mitten och i slutet. Således betyder pr.4 och ult.11 respektive i början av april och i slutet av november.

I vissa fall anges de observerade fåglarnas ålder med respektive ad., subad., juv. och pull. som betyder respektive adult (vuxen, utfärgad, i regel köns mogen), subadult (nästan adult), juvenil (flygg ungfågel, ej utfärgad, i regel ej köns mogen) och pullus (plur. pulli; dununge, ej flygg). I andra fall anges fåglarnas ålder genom att ange i vilket kalenderår (k) fåglarna i fråga befinner sig i vid tillfället, t. ex. 1k, 2k o.s.v. En havsörn som kläckts 1993 är alltså 1k den 31.12.1993, men 2k dagen därpå, d. v. s. den 1.1.1994. Beteckningen 2k+ anger att fågeln i fråga befinner sig i andra kalenderåret eller mer.

Av övriga symboler och förkortningar står m för hane och f för hona. Sjungande eller motsvarande förkortas sj. För arter med utpräglat lekbetende anges detta med sp. (spel).

Eventuella tillägg och rättelser placeras direkt under arten.

Lokala fågelrapporter

Lokala fågelrapporter sammanställs för flera områden i Västmanland, t. ex. Lindesbergs kommun inkl. Ervalla f.g (Andersson & Malmstigen 1995), Nora kommun (Uhr 1995) och "köpingstrakten" (Anonym, odat).

Fågelåret 1994

som benämns mellanskarv, som med fyra par häckade i en hägerkoloni i Ångsö övård.

Efter sex ovanligt milda och snöfattiga vintrar i rad kan vintern 1993/94 betecknas som rätt normal i ett längre perspektiv (SMHI 1995). Särskilt februari bjöd på både kyla och ett hyggligt snötäcke. Detta blev möjligt för mycket för en av två

I inledningsvis kan nämnas att under året saknades en rad arter, som vi i senare tid vant oss med som årligt uppträdande, t. ex. turturduva, hokuggla (!), vitryggig hackspett, skärpiplärka och sommargylling. Inga nya arter för landskapet upptäcktes 1994. Däremot begåvades landskapet med en ny medlem av den häckande fågelfaunan, nämligen storskarv, sannolikt den ras

smådoppingar i Nora, som försvann från sitt vinterviste i slutet av januari. Den andra individen klarade dock vintern. I Fellingsbro bildades en svartä i början av januari, en sannerligen såväl udda tidpunkt som händelse. En honfärgad salskrake utährådade några vinterveckor i Västanfors, men mer anmärkningsvärt är ett par vinterfynd av småskrake i Näsby. För övrigt bör nämnas en fjälluggla i Hallstahammar, samt, i vanlig ordning, övervintrande dubbeltrastar på några målarlokaler. En iakttagelse av en svarhätta i mars i Fellingsbro bör väl snarare betraktas som ett vinterfynd än en tidig ankomst.

I mitten av mars gjorde våren sitt intåg på allvar. Som vanligt numera uppträdde sädgässen i stora flockar i södra och östra delarna i sällskap med andra gåsararter, i år särskilt många blåsgäss. Sångsvanrastningen var av hög omfattning och även ovanligt många mindre sångsvanar sågs. Den relativt snörika vintern medförde mer övervinningar än vad vi har varit vana med några år. Detta förde bl. a. med sig att några simand-sarter rastade i höga antal, t. ex. blåsand och kricka, men kanske framför andra hade stjärten den mycket god vår. Bland tidiga vårens celebriteter kan nämnas en jaktfalk i Västanfors och en bergglärka i Köping, båda i början av april. I maj rastade sjöorrar ovanligt talrikt, liksom många vadarter, främst de s. k. storsnäpporna. I maj månad avlöste rariteterna varandra. Bl. a. upplevdes en mindre invasion av aftonfalk med inte mindre än sju observationer inom loppet av en vecka. Dessutom kan nämnas ägretthäger i Fellingsbro, mindre sumphöna i Munktorp, fjällpipare i Ramnäs och dammsnäppa i Fläckebo.

Liksom maj blev juni kylig och regnig, vilket väl var den främsta orsaken till att de s. k. nattsångarna, vaktel, kornknarr,

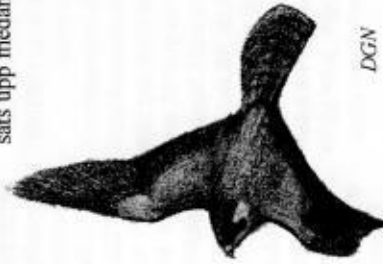
flodsångare, kärrsångare m. fl., hade ett dåligt år. En åtminstone lokalt god tillgång på smångare medförde ett år över genomsnittet för tornfalk och hornugglan hade ett toppår, det bästa sedan 1988. Sannolikt var det februariorkan som gjorde att skäggen sen minskade dramatiskt och fanns 1994 häckande på endast tre målarlokaler. Några arter ökade dock betydligt, trots den relativt kalla vintern, t. ex. rödrom, kungsfiskare och försärla. Svarttråns fortsatta långsiktiga minskning, däremot, är bekymmersam. Svarthakedoppingens kraftiga minskning sedan början av 1980-talet tycks ha bromsats upp medan knölsvanen går kraftigång.

Grågåsen och ängshöken fortsatte att öka. Dessutom bör framhållas att lappuggla ännu en gång gick till häckning. Juni månads rara gäster var få, men åtminstone en var särskilt rar, nämligen en blåkräka i Ramnäs. En småtärna, likaså i Ramnäs, är även den mycket sällsynt.

Vid midsommar kom sommarens första värme som utvecklades till en rekordartad värmebölja, som med smärre avbrott höll i sig till mitten av augusti. Från sommaren kan nämnas en rostand i Fellingsbro, större skrikörn i Ervalla samt en svarthakad buskskvätta i Kolbäck. Dessutom höll en brunglada till i västerstrakten för andra sommaren i följd.

Hösten blev i fågelhänseende tämligen händelslös, mycket beroende på en ovanligt regnig september. Prutigäss sågs emellertid mer än vanligt och fyra fynd gjordes av den sydliga gråsiskrasen *C. f. cabaret*. Från oktober bör nämnas en tretåig mås i Sala och från november en bergglärka i Lundry samt en vittrut som, av allt att döma, sågs både i Lundry och Rytterne med några dagars mellanrum.

En mild december utgjorde inledningen på ännu en mild vinter.

DGN

Figur 1. Västmanlands kommuner (ovan) och delområden (nedan).

Artlista

Smålor *Gavia stellata* (145 h, 20 h)

Tjuo häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Lindsberg (5), Nora (2), Fagersta (6), Skinnskatteberg (1), Ljusnarsberg (4) och Hällefors (2). Fynd utanför häckningsområdet:

Vä: 1 ex. Granfjärden, Ångsö, 24.4 (Thomas Pettersson). 2 ad. Granfjärden 20.5 (Bernt Larsson).

Su: 2 ex. Virsbojsjön, Ramn, 27.4 (Mikael Leppälampi). 2 ex. Sörsjön, Sura, 30.4 (Sören Larsson). 1 ex. Sörsjön 8.5 (Ralf Lundmark).

Storlor *Gavia arctica*

Sjuton häckningar har rapporterats från Sala (4), Surahammar (4), Lindsberg (4), Nora (2), Skinnskatteberg (1) och Ljusnarsberg (2).

Smådopping *Tachybaptus ruficollis*

(59 ex., 4 ex.)
Su: 1 ex. Gnien, Ramn, 4.5-24.6 (fl. obs.).
Li: 1 ex. Räsvalen vid Albäcksån, Linde, 4.12 (Jonas Kling).

No: 1 ex. Hammarby, Nora, 1.1-10.4, dock 2 ex. 1-27.1 (Anders Carlberg).
Endast tre fynd är färre än normalt. Något

enstaka vinterfynd görs årligen. Noteras bör dock att rapporter från Arboga saknas, varifrån några återkommande vinterfynd finns från tidigare år. Under senare år sällsynt under häckningstiden och konstateras mycket sällan häcka. Ornständigheterna kring fyndet vid Gnien tydde heller inte på att häckning ägt rum.

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*

(59 ex., 4 ex.)

En häckning, landskapets åttonde genom tiderna, har rapporterats från Surahammar. Övriga fynd:

Su: 1 ex. Gussjön, Fläck, 18.9 (Kristen Ekman).

Li: 1 ex. Ullersättersviken, Näsby, 27.8 (Pär Persson, Andreas Sandberg).

Är numera under alla årstider en sparsam gäst i landskapet. Frånsett häckningsfyndet gjordes inget fynd under vare sig vår eller försommar. Normalt har flest gråhakedoppingar setts i maj.

Svarthakedopping *Podiceps auritus*

(139 h, 14 h)

Fjorton häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (2),

Köping (4), Sala (1), Surahammar (4), Lindsberg (2) och Hällefors (1). Övriga observationer:

Vä: 5-6 ex. Asköviken 18.4 (Anders Arnell). 1 juv. Galten vid Stavsholmen, Rytt, 17.9 (Pontus Lindberg).

Su: 1 ex. Fläcksjön, Fläck, 18.4 (Kristen Ekman, Karl-Gunnar Källebrink) och 3.5 (Markus Rehnberg). 5 ex. Fläcksjön 27.4 (Karl-Gunnar Källebrink, Bernt Larsson).

Su: 1 ex. Gläpen, Sura, 11.5 (Sören Larsson). 1-2 ex. Lidsjö ångar, Sura, 23.4-9.5 (fl. obs.). 1 ex. Vågsjön, Sura, 31.7 (Mikael Leppälampi).

Li: 1-2 ex. Gransjön, Fell, 19-25.4 (fl. obs.). 2 ex. Ullersättersviken, Näsby, 19.4 (Jan-Erik Malmstigen). 3 ex. Ullersättersviken 24.4 (Thomas Haraldsson, Jan-Erik Malmstigen).

Lj: 1 ex. Södra Hörken 8.5 (B. Lundell).
Antal häckningar i nivå med de senaste två åren. De flesta häckningslokalerna är kända sedan tidigare.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*

Häckningar (0, 4):

Vä: 4 par Flotgrundet, Ångsö (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson).

Övriga fynd (87, 19):

Vä: 2 ex. Gimpelstenarna, Ångsö, 7.5 (Hans-Olof Hellkvist). 1 2k Gimpelstenarna 26.5 (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson). 1 2k Skorvflisen, Rytt, 1.6 (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson). 1 2k Grisen, Ångsö, 20.7 (Thomas Pettersson). 1 ex. Gimpelstenarna 31.7 (Richard Lager). 3

ex. Gimpelstenarna 7.9 (Bjarne Eriksson). 1 2 ex. Svinskär, Rytt, 18.9 (Per Eriksson). 1 ex. Blacken vid Gräggen, Rytt, 25.9 (Richard Lager).

Su: 1 2k Fläcksjön, Fläck, 28.4-10.5 (Kristen Ekman m. fl.). 1 ex. Sätra brunn, Kila, 25.6 (Niclas Andersson).

Su: 4 ex. Gläpen, Sura, 23.8 (Sören Larsson).
Li: 1 ex. Våringen, Näsby, 25.4 och 5.5 (Jan-Erik Malmstigen) samt 25.5 (Kjell Mattsson). 2 ex. Våringen 12.9 och 1 ex. Våringen 5.10 (Erik Jansson). 1 juv. Sällingsjön, Fell, 21.9 (Mattias Rudenvall).

Nb: 1 2k Trätten, Norb, 19-20.3 (Torbjörn Jansson).

Fä: 1 ex. Kratten, V.fors, 20.8 (gm Leif Lejdelin).

Första konstaterade häckningsfyndet i landskapet. Dessutom något fler övriga fynd jämfört med föregående år. Sedan mit-ten på 1970-talet har i genomsnitt tio fynd gjorts årligen. Den tidsmässiga fördelningen detta år var 19.3 - 5.10. Inga vinterfynd.

Rördrom *Botaurus stellaris*

(233 mm, 43 mm)

Under 1994 hördes 43 hamnar böla under vår och försommar. Hannarna fördelade sig på följande lokaler:

Vä: Oxfjärden, Ångsö (2). Grisfjärden, Ångsö (1). Hasslösundet, Irsta/Väst (2). Asköviken (4). Tidö-Lindö, Rytt (1). Stavholmsviken, Rytt (1). Trossön, Rytt (1). Kurövik, Ridön, V-Bark (1). Björnösundet, Rytt (1). Hällsjön, Har (1). Ångsö, Björk (1).
Hä: Billingen, Kolb (1). Galten vid Håggsholmen, Kolb (1).

Kö: Skedvisjön, Västra Skedvi (1).

Ku: Barkarövik, K.Bark (2). Galten vid Kungsudden, K.Bark (1).

Sa: Fläcksjön, Fläck (2). Rörbojsjön, Fläck (1). Gussjön, Fläck (2). Storsjön, Mök (2).

Su: Västersjön, Sura (1). Gläpen, Sura (1).
Li: Finnakerstjärn, Fell (1). Köttsjön, Fell (1). Sjömsjön, Fell (1). Sällingsjön, Fell (1). Sörbysjön, Fell (1). Österhammarsjön, Fell (1). Hultasjön, Linde (2). Ullersättersviken, Näsby (2). Våringen vid Sandön, Näsby (1).

Su: Spaden, Hed (1).
Något fler hörda jämfört med 1993 (40). Så gott som hälften av de hörda hannarna fanns i Mälaren med majoriteten i Västerås. I Lindsberg rekordmånga ex. och lokaler. I Surahammar en återgång till två lokaler efter fjolårets tydliga ökning. I övriga kommuner av mer normal omfattning, dock saknas uppgifter från Hjälmaren (Arboga).

Av övriga observationer bör följande höstiakttagelser dessutom nämnas:

Vä: 1 ex. Asköviken 22.9 (Hans-Olof Hellkvist).
Su: 2 ex. Lidsjövik, Sura, 11.9 (Sören Larsson).

Häckning av gråhakedopping kunde konstateras i Surahammar.

Foto: Calle Folkesson

Ägretthäger *Egretta alba* (5, 1)

Li: 1 ex. Sällingsjön, Fell, 7.5 (Mattias Rudenvall m. fl.)*

Häger *Ardea cinerea*

Konstaterade häckningar (1013, 126):
V: Ca 10 par Stavsholmskäret, Rytt (Thomas Pettersson). 92 par Flottgrundet, Ångsö (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson). 15 par Långholmen, Kärr (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson).

S: 3 par Norrsjön, Sura (Yngve Pettersson).

Li: 3 par Björkhyttan, Linde (Göran Olsson)

Nb: 2 par Arnö, Hörendesjön, Karb (gm Thore Lindberg).

F: 1 par Storön, St. Aspen, V.fors (gm Raimo Laurila).

Antalet häckande par och lokaler ligger i nivå med åren tidigare under 1990-talet. Majoriteten av paren är knutna till Mälaren. Antalet par på den viktigaste häcklokalen, Flottgrundet, började stadigt att tillväxa i antal under slutet av 1980-talet och har därefter varit stabilt, med över 90-talet par, sedan 1990. Observera att hägern 1994 fick sällskap av storskarven som häckfågel på Flottgrundet! Generellt började hägern öka i antal från 1989 i hela landskapet och sambandet mellan serien av milda vintrar,

(Karl-Gunnar Källebrink). 1 ad. Rörsjön, Fläck, 7.4 (Markus Rehnberg). 1 ex. Hällby, V.färm, 11.4 (Kriser Ekman). 1 ad. Gussjön, Fläck, 12.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 ex. Sörsalbo 14.4 (Kriser Ekman). 4 ad. + 1 2k Hällby 18.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 2 ex. Hällby 19.4 (Kriser Ekman). 1 ex. Nötmyran vid Ösby, V.färm, 19.4 och 21.4 (Kriser Ekman). 1 ex. Sörsalbo 20.4 (Kriser Ekman). 2 ex. Gorgen, V.färm, 23.4 (Raimo Laurila). 1 ex. Västerförnebo 20.5 (Markus Rehnberg).

S: 3 ad. Gnien, Ramm, 29-30.3 (Ralf Lundmark). 1 ex. Storängen, Ramm, 3.4 (Thomas Forsberg). 1 ad.

Västersjön, Sura, 1.5 (Ralf Lundmark). 1 ad. Norrsjön, Sura, 4-6.11 (Ralf Lundmark).

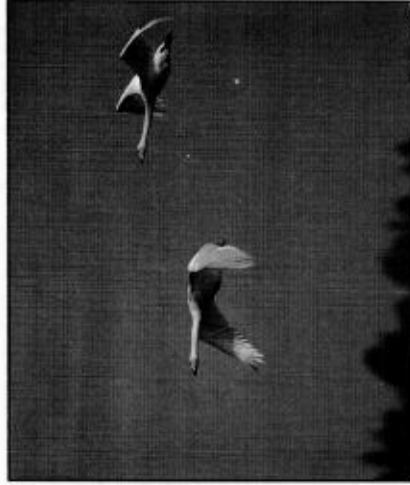
Li: 2 ex. Sjömosjön, Fell, 28.3-3.4 (fl. obs)
Ö: 1 ex. Ervallaängarna, Erv, 1.4 (Bertil Forsberg).

F: 1 ex. Backgården, V.fors, 1.4 (gm Leif Lejdelin) resp. 9.4 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Observerad under våren perioden 28.3 - 1.5, dessutom ett fynd 20.5. Under hösten observerad med ett ex. 4-6.11, vilket är tredje höstfyndet sedan 1984. Sammanlagt fanns 41 ex. på 22 lokaler, dock med risk för dubbelräkning av några fåglar. Det är ändock ett betydligt större antal jämfört med föregående år och kanske det högsta någonsin i landskapet. Som vanligt talrikast uppträdande i östra landskapsdelen och oftast, likom i år, i Sala kommun.

Sångsvan *Cygnus cygnus* (248 h, 30 h)
Trettio häckningar eller troliga häckningar har rapporterats från Västerås (1), Hallstahammar (1), Köping (1), Sala (6), Sura-hammar (5), Lindsberg (12), Skinnskatteberg (2), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (1). Vårstningen var detta år av väldigt stor omfattning. Sala kommun står för merparten och mycket imponerande siffrot, främst från Svartöområdet!

På följande lokaler noterades minst 100 ex. (toppnotering och datum för denna inom parentes):

Sångsvanar.

Foto: Kim Lill

S: Svartöområdet, Fläck/V.färm (2 384 ex. 31.3). Sörsalbo, V.färm (850 ex. 10.4). Fläcksjöområdet, Fläck (500 ex. 1.4). Rörsjön, Fläck (232 ex. 7.4). Saladamm, Sala (220 ex. 1.4). Gussjön, Fläck (485 ex. 7.4). Södra Mälby, V.färm (207 ex. 1.4). Hassmyra, Fläck (380 ex. 3.4). Hällby, V.färm (400 ex. 11.4). Hullberget, Fläck (380 ex. 3.4). Hörsjöfors, V.färm (450 ex. 4.4). Hillersbökäret, Mökl (160 ex. 4.4). Hallaren, Mökl (200 ex. 4.4). Storsjön, Mökl (220 ex. 4.4). Murån vid Hedåker, V.färm (380 ex. 6.4). Holmbo, Fläck (940 ex. 6.4). Nyby, Fläck (123 ex. 7.4). Nötmyran, V.färm (250 ex. 8.4). Boda, V.färm (350 ex. 11.4). Ålsvarsta, V.färm (250 ex. 11.4).

S: Nadden, Ramm (158 ex. 15.3). Gnien, Ramm (522 ex. 30.3). Storängen, Ramm (ca 370 ex. 29.3). Lisjö ångar, Sura (122 ex. 30.3). Norrsjön, Sura (215 ex. 8.4). Västersura, Sura (212 ex. 11.4).

Li: Sjömosjön, Fell (490 ex. 28.3). Finnäkersjön, Fell (220 ex. 30.3). Hulta-sjön, Linde (100 ex. 9.4).

Höstrastningen var liksom tidigare år av mindre omfattning. På följande lokaler fanns ändock minst 100 ex. 1994 (toppnotering och datum för denna inom parentes):

S: Norrsjön, Sura (100 ex. 4.11).
Li: Österhammarssjön, Fell (220 ex. 22.10). Finnäkersjön, Fell (204 ex. 4.11). Sjömosjön, Fell (130 ex. 25.11).

som började åren innan, och ökningen är tydlig, se figur 2.

Från Arnö i Karbenning, som är en ny häckningslokal, enligt vad rtk känner till, kan nämnas att en död, ringmärkt häger hittades där den 25 juli 1992. Fågeln var ringmärkt som bounge vid Hade, Hedesunda, Gästrikland 1989 (Stolt m. fl. 1994).

Hägern blir köns mogen normalt vid två års ålder (Cramp 1977). Detta kan tyda på att häckning ägt rum på lokalen även tidigare.

Vit stork *Ciconia ciconia* (18 ex., 1 ex.)
V: 1 ex. Boda, Ding, 5.6 (Per Magnusson gm Daniel Green).

Knölsvan *Cygnus olor* (168 H, 13 H)

Trettion häckningar har rapporterats från Västerås (2), Sala (3), Surahammar (1), Lindsberg (3), Ljusnarsberg (1) och Hällefors (3).

Det finns fortfarande inget som tyder på att knölsvanen åter skulle börja öka i antal. Trettion häckningar är i nivå med bottennoteringen från 1990, då endast nio par rapporterades. Även om det saknas rapporter i år från några tidigare kända lokaler, t.ex. i Sala, är arten i landskapet numera fåtalig som häckfågel (antalet par är kanske bara hälften jämfört med antalet par sångsvan). Rapporterna om häckande knölsvanar började att minska 1982. Dessförinnan, åren omkring 1980, kunde man uppskatta antalet par till 120 i Västmanland.

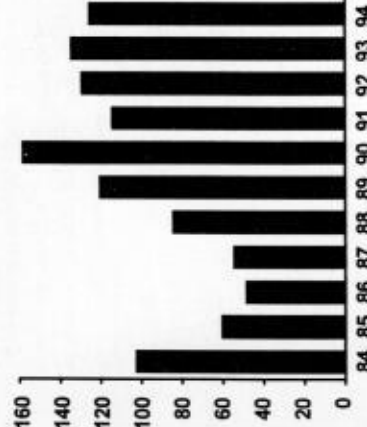
[**Svart svan** *Cygnus atratus*] (1, 1)
S: 1 ex. på flera lokaler i V.färm 5-27.4.

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus* (106, 28)

V: 2 str. Solltorpsbäcken, Skul, 28.3 (Markus Rehnberg). 2 ad. Skultunasågen, Skul, 28.3 (Markus Rehnberg). 1 str. Askövikens 6.4 (Thomas Pettersson, Markus Rehnberg).

S: 2 ad. Gussjöbäck, Fläck, 31.3 (Bernt Larsson). 2-4 ad. Hassmyra, Fläck, 2-8.4 (fl. obs.). 1 ex. Gussjöbäck, 3.4 (Daniel Green). 1-2 ex. Fläcksjön, Fläck, 3-9.4 (fl. obs.). 1-3 ad. + 1 2k Sörsalbo, V.färm, 6-18.4 (fl. obs.). 2 ad. Holmbo, Fläck, 6.4

Figur 2. Antal häckande par av häger i Västmanland 1984-94.

Sädgås *Anser fabalis*

I tabell 1 görs ett försök att åskådliggöra värastningens förlopp 1994. Det kan noteras att siffrorna är toppnoteringar vid ett tillfälle och inte sammanlagda noteringar för respektive lokal. Vårastningen detta år var av något större omfattning jämfört med 1993. Kulmen på rastningen låg lite senare under 1994 (1-10 april). Följande lokaler hyste vid något tillfälle minst 500 ex. våren 1994 (toppnotering och datum för denna inom parentes):

Vä: Bocksjön, Tort (ca 1 200 ex. 28.3). Askövikens vid Rudb, Rytt (ca 500 ex 10.4). *Sa:* Köpalla, Sala (ca 500 ex. 26.3). Saladamm, Sala (1 220 ex. 4.4). Svartåmrådet, Fläck/V. f. (ca 900 ex. 7.4). Sörsalbo, V. f. (708 ex. 7.4). Holmbo, Sala (650 ex. 6.4). Hemmingsbo, Fläck (600 ex. 7.4). Hillersböckret, Mökl (1 000 ex. 10.4 och 16.4). Nötmyran, V. f. (520 ex. 11.4). Boda, V. f. (750 ex. 16.4). Hällby, V. f. (500 ex. 20.4).

Ha: Lindholmen, Kolb (>500 ex 26.3).

Li: Sjömosjön, Fell (1 200 ex. 24.3).

Gillberggårdet, Fell (700 ex 28.3)

Höstrastningen utblev i stort sett helt.

Spetsbergsgås *Anser brachyhy- hynchus* (71, 7)

Vä: 1-2 ex. Bocksjön, Tort, 25.3-4.4 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti). 1 ex. Skultunasågen, Skul, 30.3 (Daniel Green). *Sa:* 2 ex. Saladamm, Sala, 4.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 ex. vid fyra tillfällen i Fläck och V. f. 31.3-21.4 (fl. obs.).

Su: 1 ex. Gnien, Ramm, 15.4 (Ralf Lundmark). 3 ex. Gnien 16.5 (Sören Larsson, Ralf Lundmark).

Li: 1 ex. Sjömosjön, Fell, 28-30.3 (fl. obs).

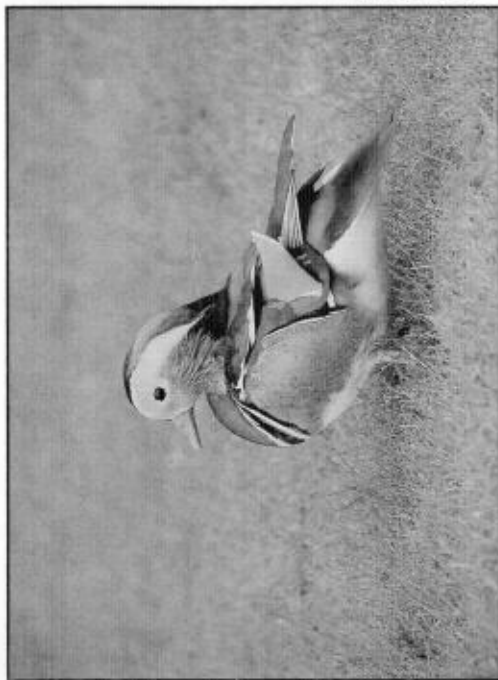
Totalt 7 ex. på 6 lokaler är ett normalt uppträdande. Gässen sågs under perioden 25.3 - 21.4. Majfyndet i Rammås ligger lite utanför den normala sträckperioden.

Bläsgås *Anser albifrons* (546 FD, 109 FD)

Vä: 3 ad. + 1 2k Bocksjön, Tort, 25.3-4.4 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti). 4 ad. + 1 2k Askövikens 26.3-23.4 (fl. obs.).

Sa: 2 ex. Sörsalbo, V. f. 26.3 (Bo Persson). 1 2k Sörsalbo 31.3 (Bernt Larsson). 1 ex. Saladamm, Sala, 4.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 2 ex. Holmbo, Fläck, 6.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 ad. Södra Mälby, V. f. 6.4 (Karl-Gunnar Källebrink, Thore Lindberg). 1 ad. Hillersböckret, Mökl, 10.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 3-7 ad. Hällby, V. f. 11-27.4 (fl. obs.). 1 ex. Svedboången, V. f. 13.4 (Krister Ekman). 4 ex. Nötmyran vid Ösby, V. f. 27.4 (Krister Ekman). 3 2k Fläcksjön, Fläck, 3.5 (Markus Rehnberg). 3 ex. Sörsalbo 4.5 (Krister Ekman). *Su:* 1 ad. str. Gnien, Ramm, 27.3 (Ralf Lundmark). 1 ad. str. Gnien 18.9 (Ralf Lundmark).

Li: 2 ex. Västvalla, Fell, 24.3 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen). 6 ex. Sjömosjön, Fell, 27.3 (Thomas Haraldsson, Andreas Sandberg). 1 ex. Sjömosjön 30.3 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen). 1 ad. Sjömosjön 21.10 och 25.10 (Sven-Olof Eriksson).

En mandarindaggs vid ett flertal tillfällen vid Askövikens. Bländ annat uppvaktade den en gräsandshona.
Foto: Per-Ola Holm

Under våren observerad perioden 24.3 - 4.5. Från hösten finns två fynd, i september resp. oktober. Totalt minst ca 21 fynd av 47 ex. på fjorton lokaler. Fram till 1992

uppträdde bläsgåsen i betydligt blygsamma omfattning än åren därefter. Under åren 1976-91 exempelvis pendlade fynden mellan två och som mest elva. Från 1992 uppgick fynden till mer än tjugo årligen.

Fjällgås *Anser erythropus* (18 ex., 5 ex.)
Sa: 1 (omärkt) ex. Hassmyra och Hemmingsbo, Fläck, och Sörsalbo, V. f. 6.4, 3-11.4 (fl. obs.) 1 ex (halsringmärkt; C 577) Hällby, V. f. 6.4 (Krister Ekman, Bo Persson).

Su: 1 ex. str. Gnien, Rammås, 12.4 (Sören Larsson). 1+1 ex. str. Gnien 18.9 (Sören Larsson, Ralf Lundmark).

Sedan 1986 observerad alla år utom 1989.

Grågås *Anser anser*

Konstaterade häckningar (89, 21):

Vä: 7 kullar med totalt 25 pulli Askövikens 29.5 (Pentti J. Tatti). 13 kullar med totalt 61 pulli Stavholmsviken, Rytt, 29.5 (Pontus Lindberg).

Sa: ad. + juv. Storsjön, Mökl, 2.7 (Stig Ohman).

Ansamlingar på minst 50 ex. noterades

under 1994 enligt följande (toppnoteringar under vår, sommar och höst samt datum för dessa inom parentes):

Vä: Askövikens (ca 160 ex. 27.3; 350 ex. 24.8; ca 1 000 ex. 8.10).

Ett koncentrerat uppträdande till Askövikens med omnejd, särskilt vad gäller rastningen. Vårastningen vid Askövikens fortsätter att öka och ökningen har pågått under lång tid (sedan 1981), se även Pettersson (1994). Årets toppnotering på ca 160 ex. var rekordstor. Åven höstisfran vid Askövikens var rekordstor.

Grågås x kanadagås *Anser anser x Branta canadensis*

Ha: 1 ex. Lagårdssjön, Kolb, 16.3 (Kurt Lindström).

[Snögås *Anser caerulescens*]

Inga rapporter.

Kanadagås *Branta canadensis*

Större ansamlingar (300 ex.) noterades 1994 på följande lokaler (toppnotering och datum för denna inom parentes):

Sa: Saladamm, Sala (325 ex. 11.9).

Su: Storsjön, Ramm (405 ex. 1.4).

Norrnsjön, Sura (360 ex. 6.11).

Li: Sjömosjön, Fell (700 ex. 17.9).

Tabell 1. Antalet rastande sädgäss inom olika delområden i Västmanland våren 1994. Endast noteringar på minst 100 ex. har medtagits.

Delområde	11-20		21-31		1-10		11-20		21-30	
	mars	mars	mars	april	april	april	april	april	april	april
Fellingsbro	500	1 200	270	108	-	-	-	-	-	-
Kolbäck	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-
Askövikens	-	263	500	400	-	-	-	-	-	-
Rammås	-	114	192	-	-	-	-	-	-	-
Tortuna/Tillberga	200	1 200	800	-	-	-	-	-	-	-
Romfartuna	-	144	-	-	-	-	-	-	-	-
Kumla	-	-	-	260	-	-	-	-	-	-
Fläckbo/ Västerfärnebo	150	700	1 308	750	215	-	-	-	-	-
Sala	-	690	1 220	-	-	-	-	-	-	-
Möklinta	-	-	1 000	1 000	-	-	-	-	-	-
Summa	850	4 811	5 550	2 258	2 15	-	-	-	-	-

Vitkindad gås *Branta leucopsis*

Vå: 1 ex. Askövikens 31.3 (Daniel Green).
2 ex. Hällsjön, Har, 4-6.4 (Marcus Rehnberg).
Ha: 1 ex. häckade i par med kanadagås *B. canadensis* i närheten av Skanssjön, Hall, och producerade fem hybridungar (Per Eriksson, Stefan Johansson). Paret sågs dessutom bl. a. 2.10 tillsammans med 4 lk och 2 lk hybrider (Per Eriksson).

Sa: 1 ex. på flera lokaler i svartlömrådet, Fläck/V.färn, 6-22.4 (fl. obs.). 1 ex. Nötmyran, V.färn, 14.5 (Robert Ström).
Su: 2 ex. Storängen, Ramn, 1-3.4 (fl. obs.).
1 ex. Gnien, Ramn, 8.10 (Sören Larsson).
1 ex. St. Nadden, Ramn, 8.10 (Sören Larsson).
Li: 1 ex. Sjömosjön, Fell, 30.3 och 5.4 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen).
1 ex. Södra Norrby, Fell, 30.4 (Magnus Jansson).

Prutgås *Branta bernicla* (35, 7)

Ka: ca 60 str. Kungs-Barkarö 20.9 (Olle Sköld gm Lillebror Hammarström).
Ar: 25 str. Viby, Arb. 11.9 (N. Ingerstedt).
Sa: 130 str. Ramnäs 9.9 (Ralf Lundmark).
Li: ca 250 str. Våringen, Näsby, 19.9 (Jan-Erik Malmstigen). 6 ex. Sällingsjön, Fell, 7.11 (Mattias Rudenvall).

Fa: 1 ex. Backgården, V.fors, 23.9 (Leif Lejdellin).

Ha: 1 ex. Saxhyttan, Gryt, 7-17.11 (Aulis Syväjärvi m. fl.).

Totalt sju fynd under perioden 9.9-17.11. Eit under senare år ganska normalt tidsmässigt uppträdande.

Rostand *Tadorna ferruginea* (0, 1)

Li: 1 ex. Österhammarssjön, Fell, 29-30.7 (Andreas Sandberg m. fl.).
Tredje fyndet i Västmanland och det första i Lindesberg. Eit flertal roständer sågs i landet denna sommar och fynden anses tillhöra den vilda stam som idag finns i sydöstra Europa (Gustafsson & Öhman 1994). Normalt brukar annars roständer som ses i landet betraktas som parkrymlingar.

Gravand *Tadorna tadorna* (20, 2)

Su: 2 mm Gnien, Ramn, 21-22.5 (Sören Larsson, Ralf Lundmark).
Li: 6 juv. Österhammarssjön, Fell, 25-28.8 (fl. obs.).

Fynden faller in i mönstret över tidigare gjorda observationer. Genom åren har dock majoriteten setts i april.

[Mandarinand *Aix galericulata*

(5 ex., 2 ex.)
Vå: 1 m (omärkt)
Askövikens 10-25.4 (fl. obs.). Fågeln sågs vid ett flertal tillfällen uppvakta en gräsandhonal.
No: 1 m (omärkt)
Bornsån, Nora, pr. 11 (Sverre Persson m. fl.).

Det är ett hårt arbete att få ihop ett bra bildmaterial till årsrapporten.
Foto: Lasse Ström

Bläsand *Anas penelope* (122 FD⁶, 76 FD⁶⁰)

Ingen konstaterad häckning har rapporterats, men funnen under häckningstid (15.5-31.7) vid sju lokaler enligt följande (maximala antalet mm resp. ff inom parentes):

Su: Djupen, Ramn (1 m). Gnien, Ramn (10 mm, 2 ff).

Li: Sjömosjön, Fell (1 m, 1 f), Sörbysjön, Fell (1 m). Österhammarssjön, Fell (3 mm). Hagaberg, Näsby (1 m). Ullersättersviken, Näsby (1 m).

Lokaler med ansamlingar (50 ex.; toppnotering och datum för denna inom parentes):
Vå: Askövikens (90 ex. 20.4). Hällsjön, Har (70 ex. 26.4).

Ka: Barkarövikens, K.Bark (90 ex. 18.9 och 15.10). Galten, K.Bark (70 ex. 12.10).

Sa: Nötmyran, V.färn (221 ex. 25.4).
Gorgen, V.färn (176 ex. 19.4).

Su: Gnien, Ramn (135 ex. 29.4; 82 ex. 17-18.9). Gläpen, Sura (110 ex. 24.9). Sörbysjön, Sura (65 ex. 10.9).

Li: Sjömosjön, Fell (64 ex. 19.4). Sällingsjön, Fell (100 ex. 17.9). Österhammarssjön, Fell (100 ex. 17.9).

Eit normalt uppträdande under häcknings-tid. Vad gäller rastningen uppvisar årets siffror en glädjande ökning jämfört med de senaste åren, då en vikande trend har kunnat noteras, se figur 3.

Snatterand *Anas strepera* (163 FD, 13 FD)

Vå: 1 m Askövikens 27.5 (Robert Ström).
Sa: 1 m Sörsalbo, V.färn, 12.4 (Kristen Ekman, Karl-Gunnar Källebrink). 1 m Fläcksjön, Fläck, 28.4 (Kristen Ekman). 1 m Gussjön, Fläck, 29.4 (K-G. Källebrink).
Su: 1 par Gnien, Ramn, 27.4 (Sören Larsson). 1 m Gnien 29.4 (fl. obs.).
Li: 1 par Sjömosjön, Fell, 24.4 (Gunhild Berg, Ulla Wallin). 1 f St. Lindessjön, Linde, 28.5 (Mats Andersson). 1 par Sörbysjön, Fell, 2.10 (Ulla Wallin).

Nb: 1 f Hönsgårdet, Karb, 14.9 (Torbjörn Jansson).
Den tidsmässiga fördelningen var 12-29.4, 27-28.5 och under hösten 14.9 och ett sent fynd 2.10. Eit normalt uppträdande numera. Åter observerad i Askövikens under häckningstid, efter frånvaro 1993.

Kricka *Anas crecca*

Lokaler med större ansamlingar (100 ex.) vå och höst (toppnoteringar och datum för dessa inom parentes):

Vå: Askövikens (530 ex. 23.4). Hällsjön, Har (100 ex. 26.4).

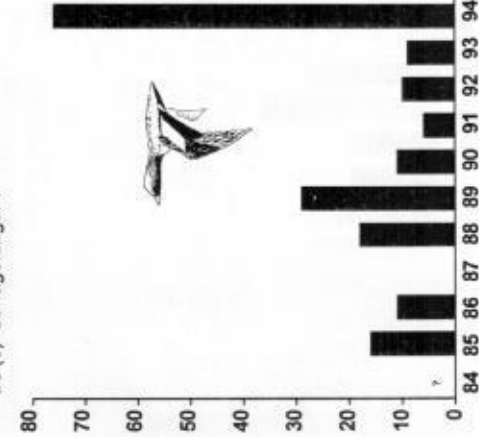
Sa: Fläcksjön, Fläck (388 ex. 8.4). Gorgen, V.färn (309 ex. 21.4). Nötmyran, V.färn (608 ex. 25.4). Svartån vid Sörsalbo, V.färn (264 ex. 20.4).

Su: Gnien, Ramn (614 ex. 23.4; 140 ex. 17.9). Lisjö ångar, Sura (200 ex. 21.4).

Li: Sjömosjön, Fell (560 ex. 19.4). Österhammarssjön, Fell (350 ex. 25.8). Rasvalen vid Albäckensån, Linde (100 ex. 22.4).

Sträcktoppen inföll under andra halvan av april, vilket stämmer med tidigare år. Storleken och omfattningen på flockarna betydligt större i år jämfört med de senast föregående två åren.

Figur 3. Antal "50-fågeldagar" med bläsand i Västmanland 1985-94. Med "50-fågeldagar" avses dagar med observation av minst 50 rastande ex. Exempel: 50 ex. ger en (1) "50-fågeldag" medan 150 ex. ger tre (3) "50-fågeldagar".

Gräsand *Anas platyrhynchos*

Ansamlningar på minst 200 ex. noterades under 1994 på följande lokaler (toppnoteringar under vinter, vår, sommar och höst samt datum för dessa inom parentes):

V: Djuphamnen, Lund (350 ex. 6.1; ca 450 ex. 12.3; ca 460 ex. 21.11). Gamla hamnen, Väst (250 ex. 6.1; ca 400 ex. 8.11).
K: Köpingsån i Köping, Köp (226 ex. 13.3).
K: Arbogaån i Kungsör, K.Bark (334 ex. 16.2).

S: Fläcksjön, Fläck (1 000 ex. 7.4).
Fläcksjön vid Färjebron, Fläck (400 ex. 30.3). Hullberget, Fläck (270 ex. 7.4).
Gorgen, V.färn (1 550 ex. 12.4). Nötmyran, V.färn (600 ex. 8.4). Svartån vid Sörsälbo, V.färn (300 ex. 7.4). Svartån vid Alsvar, V.färn (300 ex. 31.3).
S: Gnien, Ramm (740 ex. 2.4; 204 ex. 7.6; 368 ex. 17.9). Gläpen, Sura (545 ex. 15.10).
Sörsjön, Sura (305 ex. 4.11).
L: Sjömosjön, Fell (500 ex. 5.4). Österhammarsjön, Fell (200 ex. 22.10 och 11.11).

Stjårtand *Anas acuta* (1954 FD, 459 FD)
Antal fågel dagar fördelat kommunvis på föråret resp. efteråret: Västerås (37/1), Hallstahammar (4/0), Kungsör (2/3), Sala (231/0), Surahammar (71/20), Lindsberg

(31/0), Örebro (4/0), Nora (0/25), Skinnskatteberg (10/0), Fagersta (2/18).

Ett tidsmässigt udda fynd:

S: 1 par Gnien, Ramm, 7.6 (Sören Larsson).

Den totala fördelningen av antalet fågel dagar var 393 under föråret och 66 under efteråret. Dessa siffror är en dryg fördubbling av fjolårets, se figur 4. Någon långsiktig trend kan emellertid inte skönjas.

Sommarfynd har varit näst intill årliga sedan 1985 och årets fynd är det åttonde.

Årta *Anas querquedula* (1349 FD, 118 FD)
Konstaterade häckningar:

S: 2 ff med 8+10 pulli Gnien, Ramm, 10-22.6 (Raif Lundmark).

Antal fågel dagar (118) fördelat kommunvis: Västerås (14), Hallstahammar (3), Köping (1), Kungsör (3), Sala (37), Surahammar (53), Lindsberg (7). Under häckningstid (15.5-31.7) funnen vid elva lokaler enligt följande (maximala antalet mm resp. ff inom parentes):

H: Ribbholmen, Säby (1 m).

S: Svartån vid Västerfärnebo (1 m).

Fläcksjön, Fläck (1 m, 1 f). Svartån vid

Vrenninge, Fläck (1 m), Nötmyran, V.färn (2 mm, 1 f).

S: Gnien, Ramm (2 mm, 2 ff). Turkiesjön, Ramm (1 m).

L: Sällingsjön, Fell (1 m). Sörbysjön,

Fell (1 m). Österhammarsjön, Fell (1 m). Hagaberg, Näsby (1 m, 1 f).

Antalet fågel dagar betydligt lägre jämfört med 1993 (226). Minskningen står att finna i Sala (37 i år mot 62 förra året) och

Surahammar (53 i år mot 119 förra året).

Skedand *Anas chapeata* (2250 FD, 349 FD)
Antal fågel dagar (349) fördelat kommunvis: Västerås (84), Köping (3), Sala (133),

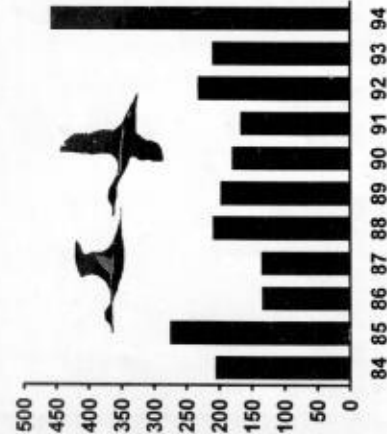
Surahammar (100), Lindsberg (25), Fagersta (4). Under häckningstid (15.5-

31.7) funnen vid åtta lokaler enligt följande (maximala antalet mm resp. ff inom parentes):

V: Sjöboden, Ängsö (1 m, 1 f). Grän-

sjön, Har (1 m, 1 f).

S: Fläcksjön, Fläck (6 mm, 1 f). Rörbo

Figur 4. Antal fågel dagar med stjärtand i Västmanland 1984-94.

Antalet fågel dagar var färre än 1993 (301). Antalet lokaler med fynd under häckningstid

(6) något fler jämfört med de senaste två åren (4 båda åren). Man bör notera att inga

rapporter har inkommit från Arboga, där

Frösshammarsviken hyste flera par 1992-93.

Trots detta finns fortfarande inget som skulle tyda på en ökning av arten.

Vigg *Aythya fuligula* (346 FD⁸⁶, 14 FD⁸⁹)

Minst femtio rastande viggar noterades

1994 på två lokaler (toppnotering och datum för denna inom parentes):

V: Askövikens (138 ex. 27.4). Djupham-

nen, Lund (ca 50 ex. 1.11).

Rastar i större flockar numera näst intill enbart i Askövikens. Årets toppnotering ligger

i nivå med föregående års, under tvåårsperioden i Askövikens. Frånsett då fjolårets rekordnotering, sedan 1984, på 400 ex i Askövikens.

Bergand *Aythya marila* (67, 4)

K: 1 m + 1 f Barkarövikens, K.Bark, 26.4

(Olle Sköld gm Lillebror Hammarström). 3

ex. Barkarövikens 2.10 (Börje Wennerström

gm Lillebror Hammarström).

S: 1 m + 1 f Gussjön, Fläck, 4.5 (Kristers

Ekman, Bert Larsson).

F: 1 f Årnämnings, V.våla, 24.9 (Leif

Lejdlin).

Under de senaste tjugo åren har fynden av bergand uppvissat en negativ trend.

Under åren 1973-79 pendlade fynden mellan 9 och 15.

Under 1980-talet pendlade fynden mellan 2 och 9.

Under 1990-talet har fynden varit 1990:8, 1991:11,

1992:1, 1993:5 och 1994:4.

Frånsett toppåren 1990 och 1991 så har alltså en minskning skett över en längre

period.

forts sid 118...

forts sid 118...

Årta häckades vid elva lokaler under häckningstid.

Foto: Kalle Folkesson

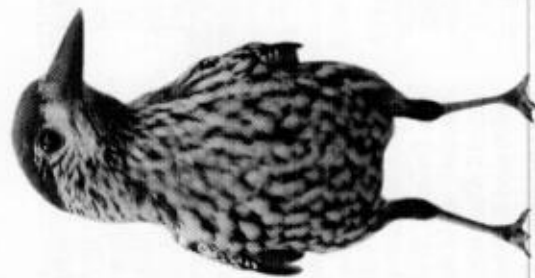

Foto: Kalle Folkesson

SMALNÄBBADE NÖTKRÅKOR HÖSTEN - 95

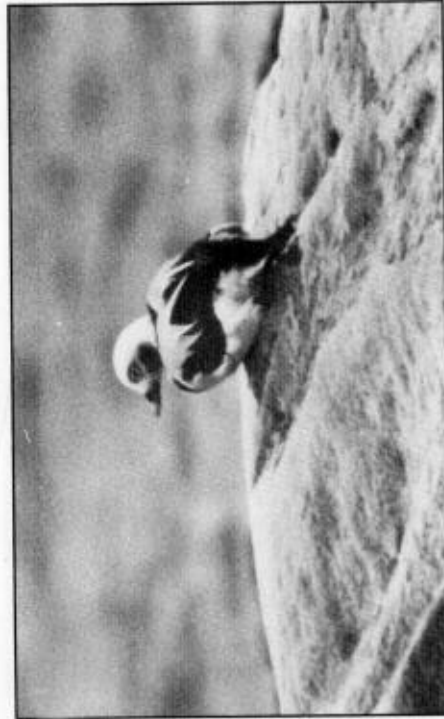
Foto: Kalle Folkesson

Foto: Kalle Folkesson

Foto: Bernd Larsson

Alfågel sågs under normal omfattning under fågelåret 94.

Foto: Jan Birckeborg

Ejder *Somateria mollissima* (12, 0)

Inga rapporter 1994.

Tillägg: Vä: 4 mm + 3 ff Västerås-fjärden, Väst, 11.5 1993 (Björn-Arne Starkenberg gm Gunnar Lignell).

Alfågel *Clangula hyemalis* (56, 8)

Vä: 1 m + 1 f Granfjärden, Ångsö, 8.5 (Bernt Larsson). 1 m + 1 f Västerås-fjärden, Väst, 9.5 (Markus Rehnberg).

Sir: 1 f St. Nadden, Ramm, 7.5 (Ralf Lundmark). 1 m + 1 f Gläpen, Sura, 13.5 (Sören Larsson). 8 ex. Gläpen 15.5 (Sören Larsson).

Lä: 1 f Sjömosjön, Fell, 13.11 (Thomas Haraldsson, Andreas Sandberg).

No: 1 ex. Lillsjön, Nora, 6.11 (Anders Carlberg).

Fa: 1 f Ämänningen, Våla, 8.5 (Leif Lejdellin).

Årets åtta fynd är av normal omfattning.

Sjöorre *Melanitta nigra* (251, 39)

Vä: Nio obs. av 163 ex. 3-15.5. 3 ex. Granfjärden, Ångsö, 6.11 (Richard Lager).

Ha: 1 ex. Lagårdssjön, Kolb, 30.4 (Per Eriksson).

Kö: 3 ex. Galten vid Ståholm, Munk, 6.11 (Arne Eklöv).

Sa: Sex obs. av 39 ex. 20.4-15.5.

Sic: Fem obs. av 22 ex. 17.4-8.5. 20 ex. Sörsjön, Sura, 4.11 (Ralf Lundmark).

Lä: Tre obs. av 17 ex. 26.4-21.5. 2 ex.

Persson gm Leif Lejdellin).

Sk: 6 ex. Nedre Vättern, Skinn, 26.4 (Roland Waara).

Antalet sedda fåglar (22 ex.) ligger över genomsnittet under senare år. Flest fynd sedan 1988, då 25 ex. sågs.

Knipa *Bucephala clangula*

Större ansamlingar (50 ex.) noterades på sju lokaler 1994 (toppnotering och datum för denna inom parentes):

Va: Askövik (79 ex. 6.4).

Sic: Gnien, Ramm (92 ex. 20.4).

Lä: Sjömosjön, Fell (60 ex. 30.3). Sällingsjön, Fell (77 ex. 7.11). Sörsjön, Fell (90 ex. 11.4). St. Lindessjön, Linde (50 ex. 3.4).

Ha: Grythyttvik, Gryt (60 ex. 30.3).

Flockstorlekarna ligger i nivå med de senaste årens.

Salskrake *Mergus albellus*

Antal fågeldagar (610) fördelat kommunvis på föråret resp. efteråret: Västerås (104/70), Kungsör (68/20), Sala (230/10), Surahammar (20/13), Lindsberg (49/7), Nora (0/16), Fagersta (3/0).

Vinterfynd:

Vä: 1 f KV, Lund, 17-31.12 (Pentti J. Tatti m. fl.).

Lä: 1 m Sjömosjön, Fell, 25-26.12 (Sven-Olof Eriksson m. fl.).

Fa: 1 f Flögen, V. fors, 12.2-6.3 (Leif Lejdellin).

Totala antalet fågeldagar har i stort sett varit lika de senaste tre åren. Detta innebär att den kraftiga ökningen av observationer från 1985 och framåt nu har bromsats och till med minskat något. Under den perioden (1985-92) skedd ökningen främst under våren (föråret) och ett samband fanns mellan de milda vintrarna och ökningen. De högsta siffrorna var år 1992 med 560 fågeldagar under föråret, därefter noterades 505 fågeldagar under föråret 1993. Årets siffror innebär en fortsatt minskning i och med 474 fågeldagar under föråret. Efter-

årets siffror har däremot uppvisat ett motsatt förlopp: (1992: 41 fågeldagar; 1993: 84 fågeldagar; 1994: 136 fågeldagar).

Småskrake *Mergus serrator*

Konstaterade häckningar (13, 7):

Vä: 1 f + bo med 10 ägg Flottgrundet, Ångsö, 20.7 (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson).

Sic: 2 ff med 6+4 pulli Vågsjön, Sura, 31.7 (Mikael Leppälampi).

No: Tre kullar med sammanlagt 24 ungar Fåsjön, Nora, under eftersommaren (Rune Persson).

Fa: 1 f + 5 juv. St. Aspen vid Backgården, V. fors, 31.7 (gm Leif Lejdellin).

Antal fågeldagar (151) fördelade kommunvis: Västerås (33), Kungsör (6), Sala (6), Surahammar (17), Lindsberg (30), Nora (12), Fagersta (45), Skinnskatteberg (2).

Vinterfynd:

Lä: 1 m Våringen vid Hinseberg, Näsby, 13-15.1 (Jan-Erik Malmstigen m. fl.). 1 m Våringen vid Frövibro, Näsby, 26.2 (Erik Jansson).

Sju konstaterade häckningar ligger klart över genomsnittet för senare år. Även övriga observationer är fler än förra året.

Tydlig ökning i framför allt Västerås, Surahammar och Lindsberg.

Storskrake *Mergus merganser*

(78 H, 15 H)

Femton häckningar har rapporterats från Västerås (1), Sala (2), Lindsberg (10), Skinnskatteberg (1) och Hällefors (1).

Följande större (500 ex.) ansamlingar har rapporterats:

Vä: ca 500 ex. Granfjärden, Ångsö, 6.11 (Richard Lager). Ca 800 ex. Holmaviken, V-Bark, 19.11 (Richard Lager). Ca 1 000 ex. Oxjöfjärden, Ångsö, 25-26.11 (Daniel Green, Kjetil Jensen). Ca 700 ex. Västerås-fjärden, Lund, 27.11 (Ulf Carlsson m. fl.). Ca 600 ex. Fulleröfjärden, V-Bark, 10.12 (Thomas Pettersson). 400+400 ex. Kvicksund, Ryt, 31.12 (Ulf Carlsson).

Lä: 1 000 ex. Våringen, Näsby, 30.10 (Erik Jansson).

Fortfarande få rapporterade häckningar.

Antalet rapporterade flockar i normal omfattning.

Våringen, Näsby, 24.8 (Mats Andersson). 6 ex. Våringen vid Sotarön, Näsby, 16.10 (Christer Eriksson, Kjell Mattsson). 1 f Ghien, Ramm, 31.10 (Mikael Hake). 1 f Sällingsjön, Fell, 7-8.11 (Mattias Rudenvall)

Fa: Tre obs. av 40 ex. 24.4-8.5. 1 f Backgården, V. fors, 17.9 (Leif Lejdellin).

Sk: 18 ex. Nedre Vättern, Skinn, 26.4 (Roland Waara). 20 honfärgade Nedre Vättern 30.10 (Mikael Hake). 14 honfärgade Nedre Vättern 31.10 (Mikael Hake).

Ha: 1 ex. Grythyttvik, Gryt, 1.4 (Max Widman).

Fynden är av normal omfattning. Observerades under våren 1.4-21.5. Dessutom ett fynd 24.8 och höstfynden var under perioden 17.9-8.11.

SVÄRTA *Melanitta fusca* (38, 10)

Vä: 1 m + 1 f Kungsårafjärden, Ångsö, 7.5 (Hans-Olof Hellkvist). 1 m + 1 f Granfjärden, Ångsö, 8.5 (Bernt Larsson). 1 m + 1 f Granfjärden 9-10.5 (Markus Rehnberg). 1 f Granfjärden 9-10.5 (Anders F. Andersson). 2 ex. Galten vid Svinskär, Ryt, 18.9 (Per Eriksson, Stefan Johansson).

Sic: 1 ex. Gläpen, Sura, 2.10 (Sören Larsson).

Lä: 1 bildödad Södra Norrby, Fell, 3.1 (gm Hans Jansson).

Fa: 4 ex. Backgården, V. fors, 25.9 (Leif Lejdellin). 1 ex. Backgården 2.10 (Tommy

Tabell 2. Antalet fågeldagar med havsörn i Västmanland 1985-94, fördelat på kommuner.

Kommun	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Västerås	31	56	60	87	44	9	37	60	34	120
Hallstahammar	-	2	-	5	6	16	23	37	100	101
Köping	1	1	-	-	1	-	-	1	5	1
Kungsör	-	-	-	-	-	-	1	4	-	1
Arboga	-	8	-	-	-	4	1	8	-	-
Sala	14	23	24	20	15	17	16	26	12	13
Surahammar	6	7	5	4	3	24	28	31	20	22
Lindesberg	2	1	4	7	3	4	7	5	6	17
Örebro	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Nora	1	-	-	-	3	-	-	2	1	1
Norberg-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	-
Fagersta	-	-	2	4	5	22	6	17	2	6
Skinnskatteberg-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2
Hällefors	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Summa	55	90	103	128	83	98	120	192	182	284

Brunglada *Milvus migrans* (17 ex., 3 ex.)

Vä: Sjuotton observationer av troligen samma individ i västerstrakten 28.5-6.9. Sk: 1 ex. Klysnen, Gunn, 14.6 (Roland Waara).

Fa: 1 ex. Backgården, V.fors, 2.4 (Leif Lejdelin).

Till stor glädje för såväl lokala som tillresta fågelskådare observerades västerstrafågeln regelbundet under en lång period, även om en och annan tillrest skådare fick vända tillbaka med oförrättat ärende.

Antalet fynd ligger helt i linje med tidigare år, om man nu bortser från de många observationer som gjordes av samma (?) fågel i västerstrakten.

Glada *Milvus milvus* (23 ex., 3 ex.)

Vä: 1 ex. Näs, Hubbo, 27.7 (Bo Andersson gm Niclas Andersson). 1 ex. Tösta, Romf, ca 10.8 (Håkan Johansson).

Lä: 1 ex. Sörby, Fell, 26.3 (P. Jacobsson). Fa: 1 ex. Backgården, V.fors, 2.4 (Leif Lejdelin). 1 ex. Kultflyten, V.fors, 2.4 (Raimo Laurila).

Fem fynd av minst tre olika individer. Det mest anmärkningsvärda och intressanta, är att både glada och brunglada sågs samma dag vid Backgården.

Havsörn *Haliaeetus albicilla*

(1169 FD, 284 FD)

Totalt 284 fågeldagar 1994 fördelade kommunvis enligt följande: Västerås (120), Hallstahammar (101), Köping (1), Kungsör (1), Sala (13), Surahammar (22), Lindesberg (17), Nora (1), Fagersta (6), Skinnskatteberg (2).

De tidigare rekordåren i antalet fågeldagar 1992 och 1993 med 192 resp. 182 fågeldagar, slogs med hästlängder under 1994, se tabell 2.

Ängshök *Circus pygargus* (7 h, 8 h)

Inte mindre än nio häckningar eller troliga häckningar rapporterades 1994. Dessa fördelade sig enligt följande: Västerås (2), Köping (1), Sala (2), Surahammar (2), Lindesberg (1).

För övrigt gjordes 28 observationer under tiden 12.5-26.9, fördelade på Västerås (8), Hallstahammar (4), Kungsör (3), Sala (4), Surahammar (6), Lindesberg (2) och Örebro (1).

Rekord igen i antalet häckningar! Sju konstaterade eller troliga häckningar är verkligen roligt. Det verkar som om ängshöken har etablerat sig på allvar som häckfågel i Västmanland.

Större skrikörn *Aquila clanga* (0, 1)

Ör: 1 ad. Ervalla 30.7-4.8 (fl. obs.)**.

Det här var det tredje fyndet av större skrikörn i Västmanland. Det första fyndet gjordes vid Gorgen, V.förn, 30-31.8 1975 och avser en 1k-fågel. Den andra fågeln är från Asköviken 23.8 1982 och gäller en subad. fågel.

Det har även setts tre obestämda skrikörnar, nämligen vid Virsbojön, Ramm, 1950 (Curry-Lindahl 1951), vid Asköviken 7.5 1968 (Wahlstedt 1968) och vid St. Mon, Nora, 29.4 1974.

Tornfalk *Falco tinnunculus* (129 h, 22 h)

Sju konstaterade häckningar och femton ytterligare lokaler med observation under häckningstid (1.5-31.7) fördelade på Västerås (6), Köping (2), Sala (3), Surahammar (3), Lindesberg (4), Örebro (1), Nora (1), Fagersta (2).

Under övriga året 146 fågeldagar fördelat på följande (1.1-30.4; 46) resp. efteråret

(1.8-31.12: 100), kommunvis: Västerås (21/26), Köping (0/5), Kungsör (0/25), Sala (5/8), Surahammar (4/13), Lindesberg (6/9), Örebro (1/5), Fagersta (9/8), Skinnskatteberg (1/0).

Vinterfynd: Vä: Minst 2 ex. på flera lokaler i Lund 1.1-21.2 (fl. obs.).

Aftonfalk *Falco vespertinus* (7 ex., 7 ex.)

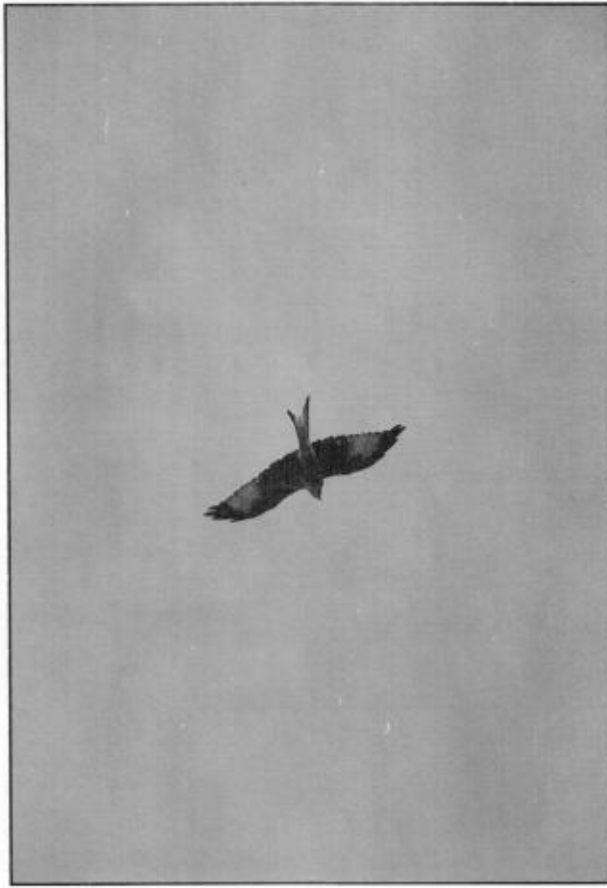
Vä: 1 honfågad Hökäsen, Hubbo, 14.5 (Ake Berg).

Sk: 1 ad. m Röro, Fläck, 14.5 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 2k m Rörobojön, Fläck, 15.5 (Hans-Olof Hellkvist). 1 m Nötmyran, V.förn, 15.5 (Bo Persson).

Sa: 1 ad. m + 1 f Djupen, Ramm, 21.5 (Sören Larsson). 1 f Gnten, Ramm, 22.5 (Raif Lundmark).

Sju fynd av aftonfalk är mycket bra (rekord!), jämför det med de två föregående åren 1993 (0 fynd) och 1992 (1 fynd).

Antalet individer är svårbedömt, men troligen rör det sig om 4-7 olika fåglar.

Fyra fynd av röd glada gjordes under 1994.

Foto: Per Lindh

Stenfalk *Falco columbarius*

Antal fågeldagar (81) fördelade kommunvis på följande resp. efteråret: Västerås (10/9), Köping (3/8), Kungsör (0/2), Arboga (0/2), Sala (6/5), Surahammar (7/6), Lindesberg (0/1), Nora (3/0), Norberg (1/1), Fagersta (5/10), Skinnkatteberg (2/0).

Oerhört intressant med varnande fåglar på två lokaler i Sala under juli månad. Det här indikerar häckning, i så fall de första sedan 1984. Övriga intressanta observationer under häckningstid, gäller fåglar observerade i Norrtraktens under juni-juli månad.

Jaktfalk *Falco rusticolus* (13 ex., 1 ex.)

Fa: 1 2k Backgården, V.fors, 8.4 (Jan Hellström, Eero Kauramäki).

Ett fynd är ganska normalt för jaktfalk. Att jämföra med föregående år: 1993 (0 fynd) och 1992 (3 fynd).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*

(77 ex., 22 ex.)

Fa: 1 ad. m Askövikens 24.4 (Ulf Carlsson, Kjetil Jensen). 1 ad. Blacken vid Rundskär, V-Bark, 1.6 (Raif Lundmark, Thomas Pettersson). 1 ex. Askövikens 24.6 och 6.7 (Lennart Gladh). 1 juv. Askövikens 17.9 (Pentti J. Tatti). 1 ad. + 1 juv. Hubbo k.a. 25.9 (Gunnar Lignell). 1 juv. f Askövikens

2.10 (Hans-Olof Hellkvist, Pentti J. Tatti).
Sa: 1 juv. Österång, Kumla, 1.10 (Pentti J. Tatti).

Sa: 1 ad. m Gnien, Ramnäs, 13.5 (Sören Larsson). 1 ex. Hovgården, Sura, 4.9 (Kim Lill).

Li: 1 ex. Vibyiken, Värtingen, Näsby, 21.3 (Pär Persson, Andreas Sandberg). 1 m + 1 f Västvalla, Fell, 27.8 (Per Jacobsson m. fl.). 1 juv. Österhammarsjön, Fell, 6.9 (Jerry Andersson, Sven-Olof Eriksson).

No: 1 ex. Järnboås ult.4 (Kjell Store). 1 f Klacka-Lerberg, Nora, 31.7 (Rune Persson).
Fa: 1 ad. Backgården, V.fors, 8.4 (Jan Hellström, Eero Kauramäki). 1 juv. Backgården 18.9 (Jan Hellström, Leif Lejdelin).

Ha: 1 ex. Kronhagen, Häll, 30.5 (Max Widman). 2 ex. Sävsjön, Häll, 29.8 (Torgel Simensen).

Nitton fynd av pilgrimsfalk är rekord. Det tidigare rekordet är från 1992 (13 fynd).

De intressantaste observationerna gäller de tre sommarfynden (juni-juli) från Blacken och Askövikens.

När får vi tillbaka pilgrimsfalk som häckfågel i landskapet - den kanske redan häckar här?

Dalripa *Lagopus lagopus* (1, 0)

Inga rapporter.

Den större
skrikörnen vid
Ervalva var det
tredje fyndet för
landskapet.

Foto: Roland
Thuvander

Rapphöna *Perdix perdix*

Va: 2 ex. Orresta, Björk, 6.5 (Ake Berg).
2 ex. Dräggesta, Tort, 17.5 (Daniel Green).
1 sj. Springsta, Kärr, 23.5 (Anders F. Andersson). 2 ex. Hällby, Till, 24.5 (Ake Berg). 1 ex. Vändle, Tort, 24.5 (Ake Berg).

1 f Näsby, Ding, 10.7 (Thomas Pettersson).
7-10 ex. Norr Lövsta, Ding, 4.9 (Markus Rehnberg). 2 ex. (+2 ex. i bur!) Norr Lövsta 22.10 (Markus Rehnberg).

Kö: 1 ex. Köpings flygfält, Köp, 3.10 (Kjell Ekelund gm Peter Ekelund).

Sa: 2 ex. Sör Kivsta, Sala, 11.4 och 3.5 (Stig Ohman). 1 par Väsby, Kumla, 17.5 (Karl-Gunnar Källebrink). 1 ex. Köpalla, Sala, 25.9 (Krister Ekman). 1 ex. Gorgen, V.färn, 4 ex. Norrsalbo, V.färn, och 1 ex. Islingby, V.färn, i december (Jan Slavtind gm Robert Ström).

Vaktel *Coturnix coturnix* (207 ex., 8 ex.)

Va: 1 sj. Springsta, Kärr, 31.5 (Anders F. Andersson). 1 sj. Gäresta, Björk, 16.6 (Markus Rehnberg). 1 sj. Skämsta, Kärr, 21.6 (Anders F. Andersson).

Sa: 1 sj. Nötmyran, V.färn, 27.5-25.6 (Krister Ekman m. fl.). 1 sj. Ösby, Sala, 28.6-7.7 (Karl-Gunnar Källebrink).

Li: 1 sj. Sörby, Fell, 2.6 (Jan-Erik Malmstigen). 1 sj. Västvalla, Fell, 10.6 (Thomas Haraldsson m. fl.). 1 sj. Fänninge, Fell, 14.6 (Andreas Sandberg m. fl.).

Ovanligt få inrapporterade fynd av vaktel (8 ex.), t. o. m. sämre än "bottenåret" 1991 med sina 10 ex. Var det verkligen så här dåligt, eller berodde det på det vackra vädret och/eller VM i fotboll?

Rättelse: 1 ex. Böle, Skul, 21.6 1993 dementeras då observationen avser kornknarr *Crex crex*. Arssumman för 1993 blir då 55 ex.

Småfläckig sumphöna *Porz. porzana*

(183 ex., 18 ex.)

Va: 1 sj. Askövikens 21.4 (Bernt Larsson, Pontus Lindberg). 27.5 (Daniel Green) och 13-25.6 (fl. obs.). 1 sj. Kurön, Ångsö, 26.6 (Anders F. Andersson).

Kö: 1 sj. Norssa, Munk, 5.5 (Arne Eklöv).
Sa: 1-2 sj. Fläcksjön, Fläck, 25.5-5.6 (fl.

obs.). 1 sj. Rörbosjön, Fläck, 1.6 (Tomas Eriksson). 1-2 sj. Gussjön, Fläck, 8-20.6 (fl. obs.). 1 sj. Nötmyran vid Ösby, V.färn, 13.5 (Krister Ekman).

Li: 1 sj. Österhammarsjön, Fell, 11-21.5 (Sven Larsson). 1 sj. Sverkesåån vid Tomasboda, Rams, 24.5 (Kjell Mattsson). 1 sj. Hökäsjön, Rams, 27.5 (Pär Persson m. fl.). 1 sj. Morskogäsjön, Rams, 31.5-13.6 (Mats Andersson). 1 sj. Sällingsjön, Fell, 24.6 (Sven Larsson).

Nb: 1 sj. Svartån vid Landforsbacken, Karb, 22.6 (Tommy Lennartsson). 1 sj. Svartåns utlopp i Långsjön, Karb, 2-22.7 (Tommy Lennartsson).

Sk: 1 sj. Silbo, Skinn, 21.5 (Lillebror Hammarström).

Ha: 1 sj. Hjulsjö 19.5-20.6 (Tomas Carlsson m. fl.). 1 ex. Hammar, Gryt, 8.7 (Tomas Carlsson, Aulis Syväjärvi).

Arton fåglar är betydligt sämre än både 1993 (25 ex.) och 1992 (30 ex.).

Mindre sumphöna *Porzana parva*

(3 ex., 1 ex.)

Kö: 1 ex. Norssa, Munk, 9.5 (Lillebror Hammarström).

Kornknarr *Crex crex* (408 ex., 41 ex.)

Va: 1 sj. Boda, Ding, 1-5.6 (Markus Rehnberg m. fl.). 1 sj. Ekeby, Skul, 3.6 (Pentti J. Tatti). 1 sj. Springsta, Kärr, 11.6 (Anders F. Andersson, Daniel Green). 1 sj. Askövikens 15.6-5.7 (Bjarne Eriksson m. fl.). 1 sj. Snar-Sörby, Hubbo, 16.6 (Markus Rehnberg). 2 sj. Skepphusa, K.åra, 21.6 (Anders F. Andersson).

Kö: 1 sj. Norssa, Munk, 31.5-2.6 (gm Lillebror Hammarström). 1 sj. Lärsäter, Oden, 4-8.6 (Per Lindh m. fl.). 1 sj. Lundby, Oden, 24.6 (gm Lillebror Hammarström).

Sa: 8 revir + ytterligare 3-4 sj. Nötmyran, V.färn (Krister Ekman). 1 sj. Storången, Fläck, 17-27.5 (Ake Berg, Krister Ekman). 1 sj. Gorgen, V.färn, 25.5 (Ake Berg, Thore Lindberg). 1 sj. Hörnsjöfors, V.färn, 25.5 (Thore Lindberg). 1 sj. Rörbosjön, Fläck, 1.6-2.7 (Tomas Eriksson m. fl.). 1 sj. Näs, Fläck, 31.5-10.6 (fl. obs.). 1 sj. Gullvalla,

Rörhöna,
Västerfärnebo
Foto: Kalle
Folkesson

Kila, 13-19.6 (Kristen Ekman, Karl-Gunnar Källebrink). 1 ex. Västerbykil, V.färn, 18.6 (Torbjörn Jansson). 1 ex. + 1 unge Hörnsjöfors, V.färn, 3.7 (Per Holm gm Thore Lindberg).

Su: 1 sj. Näs, Sura, 4-14.6 (Kim Lill mfl).
Li: 1-4 sj. Västvall, Fell, 23.5-3.7 (Ulf Jacobsson m. fl.). 1 sj. Finnåkerssjön, Fell, 27.5 (Jan-Erik Malmstigen m. fl.). 1-2 sj. Sjömosjön, Fell, 27.5-7.6 (Ulf Jacobsson, Per Jacobsson). 1 sj. Österhammarsjön, Fell, 28.5-2.6 (Jan-Erik Malmstigen m. fl.). 1 sj. Morskogsjön, Rams, 31.5 (Mats Andersson). 1 sj. Hågernäs, Rams, 19.6 (Andreas Sandberg, Lennart Sandberg).
Ör: 1 sj. Ervalla 8.7 (Sven Larsson).
Sk: 1 sj. Sillbo, Skinn, 3-16.6 (Lillebror Hammarström, Roland Waara).

Arssumman för 1994 blir då 41 ex., exklusive häckningen. Att jämföra med rekordåret 1993 med sina otroliga 136 ex.
Tillägg: Vä: 1 sj. Böle, Skul, 21.6 1993 (Pentti J. Tatti). Påverkar ej årssumman för 1993.

Rörhöna *Gallinula chloropus*

Vä: 1 ex. Frösvisbäcken, Romf, 29.5-1.6 (Pentti J. Tatti m. fl.). 1 ex. Sjöboden,

Ängsö, 11.6 (Daniel Green). 1 ex. Askövik-ken 21.6 (Lennart Gladh). 1 sj. Sjöboden 30.6 (Andreas Porswald).

Ha: 2 ex. Valstasjön, Hall, 8.5 (Ulf Carlsson).

Kär: 1 ex. Barkarövik, K.Bark, 19.10 (gm Arne Eklöv).

Su: 1 ex. Svartån vid Vagnsbron, V.färn, 5.5 (Kristen Ekman). 1 ex. Sätra brun, Kila, 24-25.6 (Niclas Andersson, Gunnar Lignell). 1-1 ex. Lergroparna, Sala, 17.7 (Kristen Ekman).

Su: 1 par bobygge Turkiesjön, Ramm, 7-8.5 (Ralf Lundmark).
Li: 1 par häckning Hagaberg, Näsby (Erik Jansson, Jan-Erik Malmstigen). 1 ex. Sjömosjön, Fell, 24.4 (Sven-Olof Eriksson). 2 ex. St. Lindessjön, Linde, 1.5 (Mats Andersson).

No: 1 juv. Norasjön, Nora, 26.8 (Anders Carlberg).

Lj: 1 ex. Björken 30.4 och 4.5 (Bengt Lundell).

Hå: 1 ex. Klockarbäcken, Häll, 10-22.5 (Max Widman m. fl.).

Färre häckningar och observationer än under 1993, men något fler observationer än under 1992.

Trana *Grus grus*

Rastande flockar (50 ex.) våren 1994:

Su: 63-122 ex. Sörsälbo, V.färn, 30.3-4.4

(Markus Rehnberg m. fl.), 78 ex. Gorgen, V.färn, 30.3 (Daniel Green). 70-290 ex.

Saladamm, Sala, 30.3-8.4 (Karl-Gunnar Källebrink). 103 ex. Fläckebo 1.4 (Bo Persson). 52 ex. Norrsälbo, V.färn, 3.4

(Daniel Green). 65-232 ex. Boda, V.färn, 4-

11.4 (Kristen Ekman m. fl.). 120 ex. Hed-

åker, V.färn, 6.4 (Thore Lindberg). 55 ex.

Nyby, Fläck, 7.4 (Markus Rehnberg). 55 ex.

Väsby, Kumla, 11.4 (Karl-Gunnar Käl-

lebrink). 130 ex. Hedbo, V.färn, 11.4 (Karl-

Gunnar Källebrink). 75-80 ex. Nötmyran,

V.färn, 11-12.5 (Åke Berg, Thore Lindberg)

Li: 72 ex. Vässlingby, Fell, 5.4 (Hans

Jansson). 50 ex. Abyhammar, Fell, 6.4

(Sven-Olof Eriksson). 100 ex. Spånga, Fell,

7.4 (Jan-Erik Malmstigen).

Rastande flockar (50 ex.) hösten 1994:

Su: 125 ex. Björnålet, V.färn, 1.9 (Thore

Lindberg). 130 ex. Gorgen, V.färn, 1.9

(Thore Lindberg). 220 ex. Saladamm, Sala,

11.9 (Karl-Gunnar Källebrink). 97-622 ex.

(!) Hällby, V.färn, 12-19.9 (Thore Lindberg)

Li: 246 ex. Österhammarsjön, Fell, 27.8

(Mattias Rudenvall).

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Ingen säkerställd häckning rapporterad, men följande iakttagelser får anses indikera häckning:

Vä: 2 ex. Tallgås, Kärr, 26.5 (Ralf Lund-

mark, Thomas Pettersson). 1 ad. Ryberg, V-

Bark, 1.6 (Ralf Lundmark, Thomas Petters-

son). 1 ex. Björnö, Väst, 6.6 (Thomas Eriks-

son).

Antal fågeldagar (58) fördelade på Väster-

ås (14), Köping (8), Kungsör (3), Sala (11),

Surahammar (5), Nora (2) och Fagersta (15).

Månadsvis fördelning: april (31), maj (11),

juni (2), juli (13), augusti (1).

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Tjugotta häckningar eller sannolika häckningar har rapporterats från följande lokaler:

Vä: Lillaudden, Väst (1). Askövik (2).
Kö: Cementattippen, Köp (1).

Su: Västura, Sura (1). Sura bruk, Sura

(5). Gnien, Ramm (4).

Li: Dalkarlslyttan, Linde (1). Stripa,

Linde (1). Hagaberg, Näsby (1). Prästryg-

gen, Näsby (1). Frövifors, Näsby (1). Rya,

Linde (1). Stråssa, Rams (1). Rockhammar,

Fell (1).

No: Martinvallen, Nora (1).

Fa: Backgården, V.fors (1). Färbo, V.fors

(1). Semla, V.fors (1).

Sk: Bäckgruvan, Skinn (1). Sägverket,

Skinnskatteberg, Skinn (1).

Fjällpipare *Charadrius morinellus* (6, 1)

Su: 1 ex. Gnien, Ramm, 30.5 (Jan Hell-

ström).

Kustsnäppa *Calidris canutus* (32, 1)

Vä: 80 str. Kvicksund, Ryt, 27.7 (Hans-

Olof Hellkvist m. fl.).

Sandlöpare *Calidris alba* (4, 0)

Inga rapporter.

Småsnäppa *Calidris minuta*

(292 fd, 10 fd)

Antal fågeldagar (10) fördelade på

Surahammar (7) och Lindesberg (3).

Su: 1-2 ex. Gnien, Ramm, 20-30.5 (fl. obs)

Li: 2 ex. Österhammarsjön, Fell, 20.8

(Sven-Olof Eriksson). 1 ex. Hagaberg,

Näsby, 11.9 (Jan-Erik Malmstigen).

Mosnäppa *Calidris temminckii*

(1182 fd, 242 fd)

Antal fågeldagar (242) fördelade på Väs-

terås (35), Köping (5), Sala (9), Suraham-

mar (181), Lindesberg (10) och Nora (2).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea* (72, 5)

Su: 1 ex. Gussjön, Fläck, 25.9 (Gunnar

Lignell).

Su: 6 ex. Gnien, Ramm, 15-16.7 (Kjetil

Jensen, Sören Larsson). 1 juv. Gnien 21.8

(Ralf Lundmark). 1 ex. Gnien 23.8 (Sören

Larsson).

Li: 1 ex. Österhammarsjön, Fell, 15-16.7

(Jan-Erik Malmstigen, Andreas Sandberg).

9.5). Nötmyran, V.färn (100-150 ex. 14.5).
 Su: Gnien, Ramm (212 ex. 13.5).

Dvärgbeckasin *Lymnocyptes minimus*
 (338 FD, 48 FD)

Vä: Observerad 17 dagar 16.4-8.5 vid Askövikens. Sång hördes från 1-2 ex. vid elva tillfällen 18.4-8.5. Rastande fåglar sågs vid tio tillfällen 16.4-2.5, som mest med 5 ex. 22.4 (Markus Rehnberg, Pentti J. Tatti) och 24.4 (Daniel Green). 1 sj. Stavholmsviken, Rytt, 27.4 (Pontus Lindberg). 1 ex. Askövikens 2.10 och 9.10 (Richard Lager, Pentti J. Tatti).

Su: 1 sj. Storfången, Fläck, 10.5 (Kristen Ekman). 1 ex. Näs, Fläck, 1.10 (Kristen Ekman).

Vä: 2 sj. Morskogsjön, Rams, 25.4 (Mats Andersson, Per Zetterlund). 1 ex. Västvallan, Fell, 25.9 (Sven-Olof Eriksson, Jan-Erik Malmstigen).

Nb: 2 ex. Labodasjön, Kärb, 29.9 (Torbjörn Jansson). 1 ex. Labodasjön 30.9 och 9.10 (Torbjörn Jansson).
 Sk: 1 sj. Spaden, Hed, 2-3.5 (Roland Waara).

Tillägg: Vä: 1 ex. Backgården, V.fors, 10.10 1993 (Raimo Laurila).

Dubbelbeckasin
Gallinago media

(99 ex., 11 ex.)
 Spelande fåglar.
 Su: 1 sp. Nötmyran vid Hedbo, V.färn, 11-14.5 (Åke Berg m. fl.).
 Vä: 1 sp. Gläpöndet, Sura, 14.5 (Sören Larsson). 1 sp. Västersjön, Sura, 17.5 (Kim Lilj).
 Sk: 2 sp. Svartbäckens, Skinn, 28.5 (Roland Waara).

Övriga observationer:
 Hä: 1 ex. Lagårdssjön, Kolb, 28-29.10 (Per Eriksson, Stefan Johansson).

Su: 1 ex. Nötmyran vid Hedbo, V.färn, 15.5 (Mikael Hedman), 16.5 (Daniel Green) och 18.5 (Ulf Carlsson).

Vä: 1 ex. Sörbysjön, Fell, 6.5 (Erik Jansson). 1-2 ex. Västvallan, Fell, vid sex tillfällen 28.5-8.7 (Jan-Erik Malmstigen m. fl.).

Rödspov *Limosa limosa* (53 ex., 3 ex.)
 Su: 1 ex. Gussjöbäck, Fläck, 10.5 (Kristen Ekman). 1 ex. Nötmyran vid Hedbo, V.färn, 16.5 (Kristen Ekman).
 Vä: 1 ex. Sörbysjön, Fell, 23.5 (Andreas Sandberg m. fl.).

Myrspov *Limosa lapponica*
 Vä: 1 ex. Heckkärra, V.fors, 1.8 (Bo Persson). 3 ex. Backgården, V.fors, 23.8 (Jan Hellström).
 Första fynden i Fagersta (Jan Hellström).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*
 (172 FD¹⁰, 35 FD¹⁰)
 Lokaler med ansamlingar vår (-31.5), sommar (1-30.6) resp. höst (1.7-) (10 ex.; högst notering och datum för denna inom parentes):
 Vä: Gränasjön, Har (12 ex. 26.6). Askövikens (12 ex. 26.6).
 Su: Gussjön, Fläck (14 ex. 14.5).
 Su: Gnien, Ramm (14 ex. 4.5; 51 ex. 21.6; 25 ex. 21.8).
 Vä: Österhammarsjön, Fell (20 ex. 29.7).

Rödbena

Tringa totanus
 Häckningar och troliga häckningar (23, 5):
 Su: 2 par Gnien, Ramm (R. Lundmark m fl.)
 Vä: 1 par Näset, St. Lindesjön, Linde (Mats Andersson). 1 par Hökasjön, Rams (Mats Andersson).

Hä: 1 par Flaxen, Häll (Tomas Carlsson, Mats Trillkott).
 Större ansamlingar (10 ex.):
 Su: 14 ex. Gnien, Ramm, 10.7 (Sören Larsson).

Dammsnäppa

Tringa stagnatilis
 (5 ex., 3 ex.)

Su: 1 ad. i sommarräkt Gussjöbäck, Fläck, 14.5 (Mikael Hedman m. fl.)*. 2 ex. Gussjöbäck 15.5 (Hans-Olof Hellkvist gm Daniel Green).

Gluttsnäppa

Tringa nebularia
 (282 FD¹⁰, 68 FD¹⁰)

Lokaler med ansamlingar vår (-31.5), sommar (1-30.6) resp. höst (1.7-) (10 ex.; högst notering och datum för denna inom parentes):

Vä: Askövikens (25 ex. 1-2.5).

Su: Vrenninge, Fläck (12 ex. 3.5). Gussjöbäck, Fläck (21 ex. 3.5). Gorgen vid Hällby, V.färn (40 ex. 3.5).

Su: Gnien, Ramm (24 ex. 1-2.5; 36 ex. 30.6; 26 ex. 29.7). Lisjö ångar, Sura (13 ex. 1.5).
 Vä: Sjömosjön, Fell (70 ex. 1.5). Österhammarsjön, Fell (28 ex. 16.7).
 Vä: Backgården, V.fors (10 ex. 7.8).

Sveriges Ornitologiska Förening (SOF)

Box 142 19
 104 40 Stockholm
 Skeppargatan 19
 Besöksadress: 08 - 662 64 34
 Tel: 08 - 662 69 88
 Fax: 08 - 662 69 88
 Expeditionstider: 9.30 - 12.00, 13.00-16.00
 Föreståndare: Eva Nordin
 Generalsekr: Ulfa Falkdalen

Tidskrifter: Sveriges Ornitologiska Förening ger ut Vår Fågelvärld (VF) och Ornis Suecica med 8 resp. 4 nr årligen, vilka erhålls av medlemmar.
Medlemsavgifter:
 295.- (inkl Ornis Suecica och VF)
 230.- (endast inkl VF)
 Ungdomar <21 år, 150.- resp 115.-
 Familjemedlem 40 kr
 Ständig medlem 5 900 kr
 För årsboken 1994 tillkommer 60 kr.
 (Pg 19 94 99 - 5 eller bg 311 - 1994).

Foto: Anders Geidemark

Snämsnäppa.

Grönbena *Tringa glareola*(278 FD⁹⁰, 38 FD⁹⁰)

Lokaler med ansamlingar vår (-31.5), sommar (1-30.6) resp. höst (1.7-)(50 ex.; högst notering och datum för denna inom parentes):

Vå: Asköviken (70 ex. 5.5; ca 80 ex. 5.7).
 Ha: Lagårdssjön, Kolb (60 ex. 11.5).
 Sr: Gorgen vid Hällby, V. fäm (50 ex. 9.5).
 Nötmyran vid Ösby, V. fäm (ca 50 ex. 19.5).
 Sr: Gnien, Ramm (416 ex. 13.5). Lisjö ångar, Sura (60 ex. 8.5).

Roskarl *Arenaria interpres* (59, 2)

Sr: 2 ex. Gnien, Ramm, 26.5 (Pentti J).
 Tati: 1 ex. Gnien 29.5 (Sören Larsson).
 Antalet iakttagelser av roskarl i Västmanland minskar. Minskningen är statistiskt säkerställd för perioden 1985-94 ($P < 0.02$; $r_s = -0.833$; Spearman rangkorr., tvåsidig).

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus* (40, 10)

Sr: 1-2 ex. Gnien, Ramm, vid sex tillfällen 21-27.5 (Sören Larsson m. fl.). 2 ex. Gnien 4.6 (Sören Larsson). 1 ex. Gnien 19-20.6 (Sören Larsson m. fl.).
 Li: 1 ex. Österhammarsjön, Fell, 29.7 (Andreas Sandberg).

Obest. labb *Stercorarius sp.*

Fa: 1 ex. Backgården, V. fors, 14.5 (Jan Hellström).

Dvärgmåsar *Larus minutus* (390 FD, 76 FD)

Vå: 1 juv. Oxfjärden, Ångsö, 22.7 (Anders F. Andersson). 1 juv. Granfjärden, Ångsö, 14.9 (Bjarme Eriksson).
 Sr: 1 ad. Gussjön, Fläck, 2.5 (Bernt Larsson). 1 2k Gussjön 16.5 (Daniel Green, Markus Rehnberg).

Sr: 1 2k Gnien, Ramm, 24.4 (Jan Hellström, Ralf Lundmark). 1 ad. Gläpen, Sura, 8.5 (Sören Larsson, Ralf Lundmark). 2 ad. Norrsjön, Sura, 8.5 (Ralf Lundmark). 27 ex. Sörsjön, Sura, 8.5 (Ralf Lundmark m. fl.). 34 ex. Sörsjön 9.5 (Ralf Lundmark). 1 ex. Gläpen 9.5 (Jan Österberg). 3 ex. Sörsjön 14.5 (Lillebror Hammarström).
 Li: 1 juv. Våringen, Näsby, 24.8 (Mats Andersson). 1 ad. Råsvalen, Linde, 18.9

(Andreas Sandberg).

Fa: 1 ex. Backgården, V. fors, 22.5 (Raimo Laurila).

Skrattmåsar *Larus ridibundus*

Ca 2 570 häckningar på tjugo lokaler rapporterade enligt följande:

Vå: 165 ad. Gränäsjön, Har, 31.5 (Gunnar Lignell). Flera ruvande och 5 pulli Gränäsjön 6.6 (Markus Rehnberg).
 Kö: ca 100 par Köpings hamn, Köp (Kurt Lindström).

Kå: 500-600 par Barkarövikens, K. Bark (Kurt Lindström, Börje Wennerström).
 Sr: 1 400 ex. Turkiesjön, Har, 7.5 (Ralf Lundmark). 7 ruvande Gnien, Ramm, 31.5 (Ralf Lundmark). 500 ex. Djupen, Ramm, 25.4 (Sören Larsson). 36 par Näcksjön, Ramm (Sören Larsson).

Li: ca 50 par Borsån vid Vedeveg, Linde (Jan-Erik Malmstigen). 1 par Norra Brunn-sjön, Linde (Mats Andersson, Per Zetterlund). Ca 700 par St. Lindessjön, Linde (Mats Andersson). 5 par Morskogsjön, Rams (Mats Andersson). "Liten koloni" Stråssa-Dammsjön, Rams (Jan-Erik Malmstigen m. fl.).
 Fa: 50-60 par Brandbovikens, St. Aspen, V. fors (Leif Lejdelin).

Sr: 10-15 par Godkärra-Dammsjön, Skinn (Roland Waara). Ca 15 ex. Hedströmmen vid Utersberg, Skinn, 6.5 (Bertil Forsberg).
 Li: 450 ex. Björken 7.5 (Bengt Lundell).

Ha: ca 60 par Grythyttvikens, Gryt (Mats Trillkott). 10 par Musen, Torrväpen, Gryt (Mats Trillkott). 4 par Flaxen, Häll (Mats Trillkott). 2 par Klockarbäckens, Häll (Mats Trillkott).

Silltrut *Larus fuscus*

Vå: 1 ad. Södra Gryta, Sker, pr. 6 (Niclas Andersson).
 Sr: 1 ex. Fläcksjön, Fläck, 29.4 (Torbjörn Jansson). 1 ad. Kungsängen, Sala, 20.6 (Karl-Gunnar Källebrink).

Sr: 1 ex. Gnien, Ramm, 28.5 (Sören Larsson). 1 ad. + 1 juv. Gnien 18.9 (Sören Larsson).
 Li: 1 ex. Ullersättersvikens, Näsby, 26.4 (Jan-Erik Malmstigen).

No: 1 ad. Gyttoorp, Nora, 25.4 (Anders Carlberg).

Fa: 1 ex. Backgården, V. fors 15.4 (Raimo Laurila). 1 ex. St. Aspen, V. fors, 26.5 (Leif Lejdelin). 1 ex. Backgården 27.7 (Eero Kauramäki gm Leif Lejdelin).

Vittrut *Larus hyperboreus* (3 ex., 1 ex.)
 Vå: 1 2k KVV, Lund, 20.11 (Pentti J).
 Tati och Kviksund, Ryt, 27.11 (Stefan Johansson).

Havstrut *Larus marinus*
 Konstaterade häckningar (22, 1):
 Vå: 1 par L. Skorven, Ryt (Thomas Pettersson).

Tretåig mås *Rissa tridactyla*

(8 ex., 1 ex.)
 Sr: 1 juv. Kungsängen, Sala, 12.10 (Karl-Gunnar Källebrink).

Skräntärna *Sterna caspia*
 Vå: 4 ex. Kviksund, Ryt, 22.7 (Per Eriksson). 1 ad. + 1 juv. Västerås 8.8 (Daniel Green). 4+2+2 ex. Kviksund 20.8 (Stefan Johansson).

Sr: 1 ad. Gnien, Ramm, 23.7 (Ralf Lundmark).
 Li: 2 ex. Västvallan, Fell, 5.6 (Johan Wretenberg).

Fa: 1 ex. Backgården, V. fors, 29.7 (Adam Hedin gm Leif Lejdelin). 2 juv. Backgården 3.9 (Jan Hellström).

Småtar *Sterna albifrons* (0, 1)
 Sr: 1 ex. Gnien, Ramm, 11.6 (Sören Larsson, Jan Österberg).

Svarttar *Chlidonias niger*

Häckningar (436, 39):
 Vå: 4 par Asköviken (Thomas Pettersson).

Sr: 20+8 par Fläcksjön, Fläck (Karl-Gunnar Källebrink). 6 par Rörbojsjön, Fläck (Karl-Gunnar Källebrink).

Sr: 1 par Gnien, Ramm (fl. obs.).
 Övriga observationer:
 Vå: 2 ad. Hällsjön, Har, 20.5 (Markus Rehnberg). 3 str. Kviksund, Ryt, 22.7 (Per Eriksson).

Ha: 14 ex. Lagårdssjön, Kolb, 9.5 (Arne Eklöv). 2 ex. Lagårdssjön 11.5 (Kurt Lindström).

Kå: 2 ad. + 4 juv. str. Galten vid Broken, K. Bark, 27.7 (Per Lindh, Börje Wennerström).

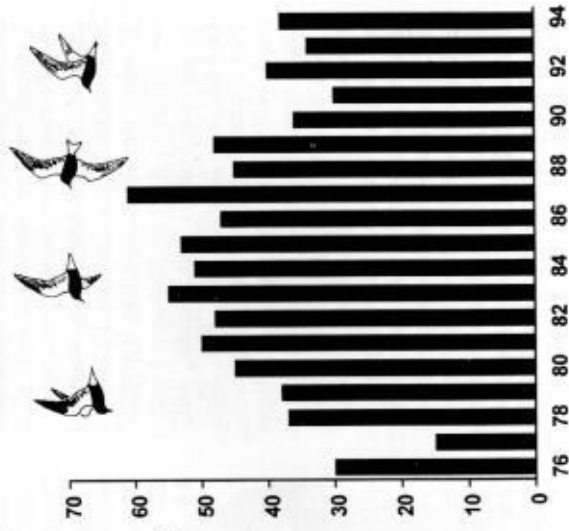
Sr: 16 ex. Nötmyran, V. fäm, 9.5 (Kristier Ekman). 2 ex. Nötmyran 14.5 (Robert Ström). 2 ex. Gussjön, Fläck, 16.5 (Daniel Green).

Sr: 2 ex. Västersjön, Sura, 11.5 (Mikael Leppälampi). 1 str. Kilbäckens, Ramm, 13.5 (Sören Larsson). 1 ex. Sörsjön, Sura, 29.5 (Sören Larsson). 1 ex. Gläpen, Sura, 20.8 (Sören Larsson).

Li: 2 ex. Österhammarsjön, Fell, 6.6 (Christer Eriksson m. fl.).

Antalet häckande par i Västmanland minskar oroväckande, se figur 6, trots återkomsten till Asköviken efter några års frånvaro. Minskningen för perioden 1985-94 är statistiskt nästan säkerställd ($P < 0.10$; $r_s = -0.758$; Spearman rangkorrelation, tvåsidig).

Figur 6. Antal häckande par av svarttar i Västmanland 1976-94.

Anis laguggetor, samliga häckande i holk, har noterats. Foto: Kalle Folkesson

Turkduva *Streptopelia decaocto*

Vä: 1-2 ex. Tunby stadsgårde, Sker, under vår - sommar (Bjarne Eriksson). Vid Munkängen, Väst, observerad under hela året med som mest 30 ex. 22.11 (fl. obs.). 1 Vasa-parken, Väst, observerad under tiden 17.1-19.8 med som mest 4 ex. (Gunnar Lignell m. fl.). Vid Fiskartorget, Väst, observerades 1 ex. under tiden 10.1-7.11 (fl. obs.). 1 ex. Sommarro, Bad, 7.4 (Gunnar Lignell m. fl.). 1 ex. Stohagen, Lund, 7.4 (Gunnar Lignell). 2 ex. Herndal, Bad, 26.4 (Gunnar Lignell). 1 ex. Blåsbo, Sker, 14.6 (Gunnar Lignell). 2 ex. Stohagen, Lund, 14.6 (Niclas Andersson). 3 sj. Norra Skallberget, Sker, 16.6 (Niclas Andersson). 1 ex. Centrallasarettet, Bad, 21.6 (Markus Rehnberg). 1 ex. Landstatshuset, Väst, 1.7 och 2.8 (Ralf Lundmark). 1 ex. Västra hamnen, Lund, 30.7 (Thomas Pettersson). 2 ex. Tibble, Bad, 15.8 (Gunnar Lignell). 2 ex. Lögarängen, Väst, 19.9 (Hans-Olof Hellkvist). 7 ex. Freja, Bad, okt. (Bengt Stridh). 1 ex. Haga, Bad, 30.10 (Gunnar Lignell). 3 ex. Västermalm, Väst, 23.11 (Gunnar Lignell).

Kö: 1 ex. Rådhuset, Köp, 4.5 och 5.5 (Lillebror Hammarström, Per Lindh).

Ku: 1 ex. Kungsudden, K.Bark, 1.1 (Kurt Lindström).

Sa: 1 ex. Mamre, Sala, 2.1 (Krister Ekman). 3 ex. Stureparken, Sala, 9.2, 17.3 och 22.3 (Krister Ekman, Stig Öhman). Två revir Prästgården, Sala, maj (Karl-Gunnar Källlebrink). 3 ex. Agueligatan, Sala, 19.6 (Karl-Gunnar Källlebrink). 1 ex. Villa Vreta, Sala, 22.7 (Krister Ekman). 1 ex. Lasarettet, Sala, 5.8 (Krister Ekman).

Lj: 2 ex. Kofällsskogen, Näsby, 29.4 (M. Lundgren gm Jan-Erik Malmstigen), 7.5 (Jan-Erik Malmstigen) och 1 ex. 17.5 (Andreas Sandberg). 1 ex. Fellingsbro 17.5 (Per Jacobsson).

Ör: 1 ex. Järle, Erv 23.5 (Ulf Jacobsson).

Lj: 1 ex. Kopparberg 7.4 (Bengt Lundell).

Hä: 1 ex. Grythyttan 30.4 (Gunde Persson). Av dessa rapporter att döma har turkduvan ökat i Västerås och Sala, jämfört med tidigare år, medan tidigare års bestånd i Köping har följts av en enda ströboobservation under året. Antalet ströboobservationer i övriga kommuner är högre än föregående år.

Turturduva *Streptopelia turtur*

(18 ex., 0 ex.)
Inga rapporter, vilket är första gången på tjugo år!

Berguv *Bubo bubo* (63 h, 7 h)

Sju häckningar eller troliga häckningar har rapporterats med följande fördelning på kommuner: Västerås (2), Köping (1), Surahammar (1), Lindsberg (1), Nora (1), Ljusnarsberg (1).

Därutöver gjordes 32 iakttagelser under året med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2), Köping (1), Sala (3), Surahammar (4), Lindsberg (12), Nora (4), Fagersta (6).

Normalår för arten.

Fjälluggla *Nyctea scandiaca* (9 ex., 1 ex.)

Hä: 1 ex. Ekeby, Hall, jan. (gm Stefan Johansson).

Antalet observationer har varierat mellan 0 och 2 per år under den senaste tioårsperioden.

Hökuggla *Surnia ulula*

Inga rapporter. Enda året under den senaste tioårsperioden som den ej observerats.

Kattuggleunge. Foto: Lasse Ström

Kattuggla *Strix aluco* (255 H, 42 H)

Fyrtiovä häckningar har rapporterats från Västerås (10), Köping (2), Sala (17), Surahammar (6), Lindsberg (5), Nora (1) och Hällefors (1).

Årets rapporter överensstämmer med tidigare års rapporter.

Slaguggla *Strix uralensis* (43 H, 8 H)

Atta häckningar, samtliga i holkar, rapporterades från Sala kommun. Därutöver endast iakttagen ropande på en lokal i Lindsberg.

Normal förekomst i landskapet.

Lappuggla *Strix nebulosa* (16, 4)

Från Surahammar har en lyckad häckning rapporterats samt ropande fåglar på ytterligare två lokaler.

Övriga observationer:

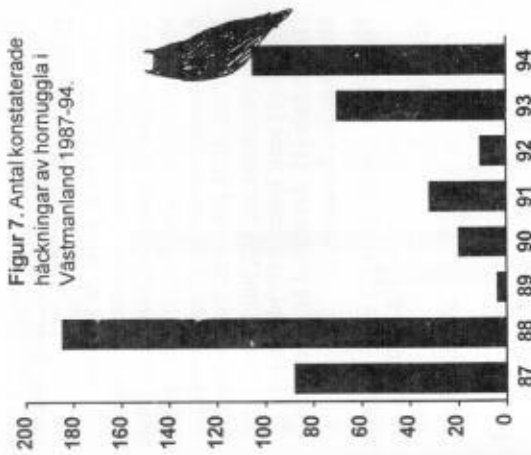
Sa: 1 ex. öster om Ramnäs kyrkby, Ramm, okt.-nov. (gm Ralf Lundmark).

Hornuggla *Asio otus* (553 H, 107 H)

Ethundrafsju häckningar har rapporterats, fördelade enligt följande: Västerås (13), Köping (13), Arboga (1), Sala (34), Surahammar (8), Lindsberg (22), Nora (5), Norberg (2), Fagersta (5), Skinnskatteberg (4).

Fler häckningar än normalt för den senaste tioårsperioden, se figur 7.

Figur 7. Antal konstaterade häckningar av hornuggla i Västmanland 1987-94.

Jorduggla *Asio flammeus* (229 FD, 2 FD)

Sa: 1 ex. Fläcksjön, Fläck, 26.3 (Mikael Hedman).

Sr: 1 ex. Gnien, Ramn, 31.5 (Ralf Lundmark).

Endast två observationer gör 1994 till det sämsta året hittills för arten. Någon trend under den senaste tioårsperioden kan dock inte skönjas, se figur 8.

Nattskärna *Caprimulgus europaeus*

Fjorton spelande fåglar 1994 med följande kommunvisa fördelning: Västerås (2), Sala (2), Surahammar (4), Lindsberg (3), Nora (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1).

Övriga fynd:
Vä: 1 ex. Asköviken, V-Bark, 18.8 (Thomas Pettersson).

Sa: 1 f bildödad, Skillberg, Fläck, 3.6 (Pentti J. Tatti).

Antalet rapporter per år av nattskärna har varierat mycket under den senaste tioårsperioden.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* (44 h, 13 h)

Tretton häckningar eller troliga häckningar fördelade kommunvis enligt följande: Västerås (2), Hallstahammar (1), Köping (3),

Kungsör (1), Arboga (1), Lindsberg (2), Örebro (1), Nora (1), Skinnskatteberg (1).

Övriga observationer:
Vä: 1 ex. KVV, Lund, 7-9.4 (Hans-Olof Hellkvist m. fl.).

1 ex. Asköviken vid Rudd, Rytt, 16.4 (Markus Rehnberg m. fl.).

1 ex. Enhagen, V-Bark, 5.11 (Bengt Stridh), 1-2 ex. KVV, Lund, 13.11-25.12 (Markus Rehnberg m. fl.).

1 ex. Färjkajen, Väst, 13.11 (Pentti J. Tatti) och 4.12 (Hans-Olof Hellkvist).

1 ex. AKV, Väst, 20.11 (Richard Lager).

Sr: 1 ex. St. Nadden, Ramn, 24.4 (Olle Lager), 1 ex. Östersjön, Sura, 30.4 (Kim Lill).

1 ex. Gläpen, Sura, 23.9 (Kim Lill).
Lä: 1 ex. Sjömosjön, Fell, 10.4 (Sven-Olof Eriksson m. fl.).

1 ex. Sverkeståån vid Stensta, Fell, 22.8 och 24.8 (Thomas Haraldsson).

1 ex. Ringaby, Fell, 16.11 (Sven-Olof Eriksson).

Ar: 1 ex. Arboåån vid Ålholmen, Arb, 1.5 (Niklas Ingerstedt).

Fa: 2 ex. Sempla, V.fors, pr.9 (gm Jan Hellström).

Fortfarande ökning och spridning av kungsfiskarstammen i landskapet. Nedgången av antalet häckningar i Nora är reellt, då Järleån kontrolleras noga från kanot (Juhani Vuorinen gm Roland Thuvander).

Blåkråka *Coracias garrulus* (0 ex., 1 ex.)

Su: 1 ad. Hedmossen, Ramn, 10.6 (Mikael Hedman m. fl.).

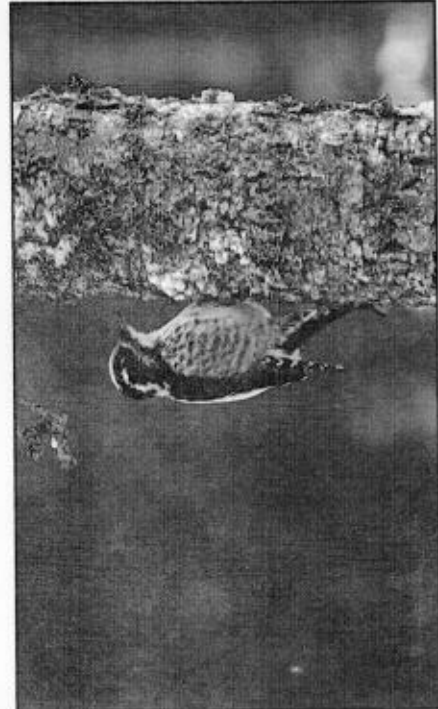
Från att för 150 år sedan ha varit en regelbunden häckfågel, åtminstone i södra Västmanland, är blåkråkan numera en första klassens raritet. Under 1900-talet är endast fyra observationer kända, nämligen från 1963, 1969, 1974 och 1978. Fynden fördelar sig på månaderna maj (2), juli (1) och augusti (1) samt kommunvis på Lindsberg (3) och Sala (1). Årets fynd är således det första kända i Surahammar.

Härfågel *Upupa epops* (28 ex., 3 ex.)

No: 1 ex. Bälgsjön, Nora, 18-20.9 (Max Ahlstedt m. fl.).

Fa: 1 ex. Hedkärra, V.fors, ult.5 (gm Jan Hellström).

Lj: 1 ex. Laxbrogården, Kopparberg, 11.11 (gm Bengt Lundell).

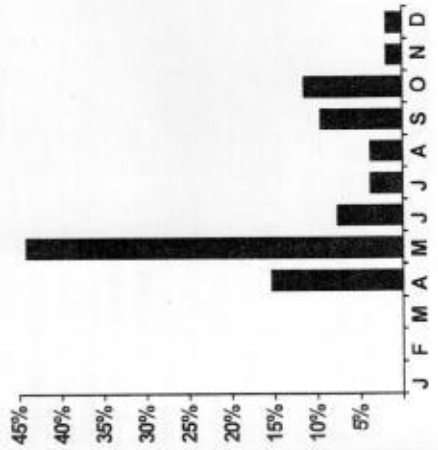

En häckning av treårig hackspett kunde säkerställas under året.
Foto: Kim Lill

Härfågel har setts i landskapet åtta av de senaste tio åren. Antalet varierar mellan 0 och 4 per år. Härfågels säsongsmässiga uppträdande i Västmanland åskådliggörs i figur 9.

Figur 9. Fynd av härfågel i Västmanland 1975-94, procentuell fördelning på årets månader (n = 52).

Gråspett *Picus canus* (45 ex., 9 ex.)

Ha: 1 f Håskesta, Säby, 11.2 och 4.8 (Stefan Johansson).

Sa: 1 ex. Öster Bännbäck, Mökl, 25.9 (Kristen Ekman).

Sr: 1 f Ramnäs 4-7.2 (Lennart Eriksson, Mikael Leppälampi).

Lä: 1 f Storå, Linde, 18.12 (Ola Almkvist).

1 f Fännsåtra, Rams, 10.11 och 12.12 (Mikael Hake).

Fa: 1 ex. Avestbo, V.fors, 17.10 (Raimo Laurila).

Så: 1 2k m Svansbo, Hed, 16-29.1 (fl. obs.) och 20.3 (Kurt Lindström).

Hä: 1 ex. Hjulsjö senhösten (gm Aulis Syväjärvi).

Bästa året för arten sedan 1987.

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*

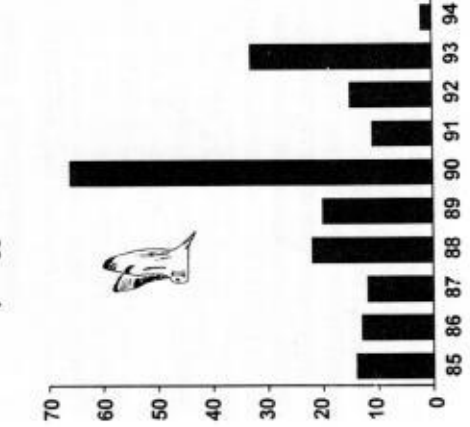
Tyvärr samma negativa resultat som förra året, d. v. s. inga rapporter alls.

Mindre hackspett *Dendrocopos minor*

Antal lokaler (60) där arten konstaterats häcka eller eljest rapporterats under häckningstid, kommunvis: Västerås (16), Hallstahammar (2), Köping (3), Kungsör (1), Arboga (1), Sala (3), Surahammar (9), Lindsberg (8), Nora (8), Fagersta (2), Skinnskatteberg (4), Hällefors (2).

Antalet häckningar och lokaler är i nivå med de två föregående årens rapporter.

Figur 8. Antal fågeldagar med jorduggla i Västmanland 1985-94.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*

En säkerställd häckning rapporterad:

No: 3 ex., varav 1 juv., Limberget, Järn-
aug. (Kjell Store).På fjolårets häckningsplats vid Gettjär-
nen, Norb, eftersöktes arten även 1994,
men befanns vara utgången, troligen p. g. a.
avverkningar i området (Raimo Laurila).

Övriga observationer:

/å: 1 f Solltorpsbäcken, Skul, 26.2

(Richard Lager, Pentti J. Tatti).

Kö: 1 f Norså, Munk, 18.3 (Peter Eke-
lund) och 12.11 (Magnus Nyström gm Arne
Eklöv).

Så: 1 f Södra Ringmossen, V. fäm, 5.5

(Richard Lager).

Så: 1 m Felingen, Ramm, 1.1 (Kim Lill), 1

ex. Myrskogen, Ramm, 29.1 (Kim Lill), 1

ex. Fermansbo urskog, Ramm, 24.4 (Kjell

Eklund), 1 f Hedmossen, Ramm, 29.5

(Richard Lager), 1 m + 1 f Fermansbo

urskog 10.6 (Kjell Eklund), 1 ex. Källda-

len, Ramm, 11.12 (Ralf Lundmark).

Li: 1 f Liaskogen, Näsby, 16.1 (Ulla

Wallin m. fl.), 1 f Långa kärret, Näsby, 26.4

(Sven-Olof Eriksson).

No: 1 m 1 km söder om Älvhyttan, Vikar,

No: 3 ex. St.

Mon, Nora, ult.5

(Peter Kuiper), 1

ex. Gyttoorp,

Nora, 5.11

(Anders Carl-

berg).

Ingen häckning

konstaterad

under året.

9.1 (Roland Thuvander), 1 ex. Gyttoorp,

Nora, odat. (Rolf Lindén).

Lj: 1 trum. m Södra Sandsjöhöjden 1.6

(Jonas Kling).

Nb: 1 m + 2 ff Dunderbo, Norb, 21.4

(Raimo Laurila), 1 m Dunderbo 16.5

(Raimo Laurila).

/å: 1 f Dyviks Kvarn, Ångsö 25.2 (Håkan
Johansson). Nitton rapporter är en nedgång
från föregående år, men normalt för den
senaste tioårsperioden.**Trädläarka** *Lullula arborea*

/å: 2 ex. Rönnby, Sker, 21-22.3 (Håkan

Johansson), 1 ex. Gumsta grustag, Romf,

28.3 (Markus Rehnberg), 1 ex. Bocksjön,

Tort, 31.3 (Mikael Hedman).

/å: 1 ex. Lindholmen, Kolb, 28.8 (Per

Eriksson).

Så: 1 ex. Gorgen, V. fäm, 30.3 (Daniel

Green), 2 sj. Grällstaåsen, Kåla, 2-16.4

(Kristen Ekman, Kjetil Jensen), 1 str.

Saladamm, Sala, 6.4 (Karl-Gunnar Käl-

lebrink), 1 ex. Södra Ringmossen, V. fäm,

5.5 (Richard Lager).

Så: 1 ex. Fermansbo urskog, Ramm, 24.4

(Kjell Eklund).

Li: 1 str. Rabostan, Fell, 30.3 (Thomas

Haraldsson).

No: 3 ex. St.

Mon, Nora, ult.5

(Peter Kuiper), 1

ex. Gyttoorp,

Nora, 5.11

(Anders Carl-

berg).

Ingen häckning

konstaterad

under året.

Bergläarka *Eremophila alpestris*

(10 ex., 2 ex.)

/å: 1 ex. KVV, Lund, 21.11 (Markus

Rehnberg).

Kö: 1 str. Malmön, Köp, 10.4 (Per Lindh)

Även 1993 rapporterades två exemplar.

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*

Vårfynden 1994 var som vanligt lätt

räknade:

/å: 1 ex. Askövik 13.5 (Thomas

Pettersson), 2 ex. Askövik 14.5 (Daniel

Green), 1 ex. Stavholmsviken, Ryt, 23.5

(Pontus Lindberg).

Så: 1 ex. Gussjön, Fläck, 15.5 (Torbjörn

Jansson), 1 ex. Ösby, Sala, 16.5 (Karl-

Gunnar Källebrink), 1 ex. Gussjön 17.5

(Karl-Gunnar Källebrink).

Så: 1 ex. Lisjö ångar, Sura, 8.5 (Mikael

Leppälampi, Ralf Lundmark).

Under höstträcket observerades arten

under tiden 25.7-9.10, vilket är både ovan-

ligt tidigt respektive ovanligt sent. Antalet

fågeldagar (55) under hösten fördelade sig

geografiskt enligt följande: Västerås (8),

Hallstahammar (9), Sala (3), Surahammar

(1), Lindesberg (5), Nora (1), Norberg (3),

Fagersta (25).

Skärpiplärka *Anthus petrosus*

Inga rapporter, vilket är första året sedan

1977.

Rättelse: /å: 2 ex. KVV, Lund, 29.6 1993

skall vara 26.9 1993.

Gulärta *Motacilla flava*

Från Nötmyran, V. fäm, rapporterar Krister

Ekman att 5-10 % av alla gulärterivir där,

intas av den nordliga rasen *M. f. thunbergi*.

Från Hällefors har Tomas Carlsson (muntl.)

meddelat att den nordliga rasen är helt

dominerande på myrarna där.

Det vore intressant att få fler rapporter

med lokalangivelser för häckande gulärter

av båda raserna för att ev. kunna fastställa

respektive underarts utbredning.

Forsärla *Motacilla cinerea* (41, 11)

Inte mindre än åtta häckningar, fördelade

på Köping (1), Kungsör (1), Lindesberg (1),
Nora (2), Fagersta (2) och Skinnskatteberg
(1). Dessutom observerad under häcknings-
tid på en lokal i Ljusnarsberg. Därutöver
två observationer:

Li: 1 ex. Österhammarsjön, Fell, 12.9

(M. Stenberg).

/å: 1 m Grythyttaviken, Gryt, 6.4 (Gunde
Persson).Åtta häckningar är det högsta antalet
någonsin. Fördelningen av rapporter mellan
häckningar och övriga observationer är
intressant. Varför ses så få strövande och
sträckande exemplar i landskapet? Vart tar
första kullens ungar vägen när föräldrarna
arbetar med andra kullen?**Strömstare** *Cinclus cinclus*

Endast fyra häckningar rapporterade,

varav två i Lindesberg, en i Nora och en i

Hällefors.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Kö: 1 sj. m Supra, Köp, 19-20.5 (Magnus

Nyström gm Lillebror Hammarström).

Så: 1-2 ex. Sura bruk, Sura, 6-8.5 (Sören

Larsson, Yngve Pettersson).

Li: 1 m Grimsö, Rams, 18.8 (Mikael

Hake), 1 juv. Fännsåtra, Rams, 26.8 (Mika-

el Hake).

/å: 1 m Fagersta bruk, V. fors, 12-16.4

(Eero Kauramäki, Raimo Laurila).

Till de tidigare är rapporterade lokalerna

där häckning har ägt rum eller arten rappo-

terats under häckningstid har i år tillkom-

mit Supraområdet i Köping. Ingen häckning

konstaterad i landskapet sedan 1988.

Svarthakad buskskvätta *Saxicola**torquata* (2 ex., 1 ex.)

/å: 1 m Lindholmen, Kolb, 28.8 (Per

Eriksson).

Femte fyndet i Västmanland och det

första i Hallstahammar. Augustifynd är

mycket ovanliga i Sverige (Breife m. fl.

1990). Ingen av de i Västmanland iaktagna

fågeln har rasbestämts.

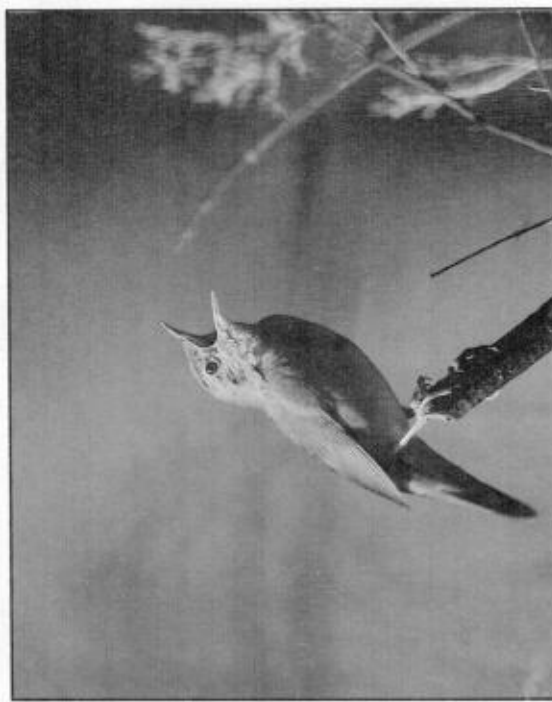
19 fynd av
flodångare gjordes
under året.

Foto: Kim Lill

Ringtrast *Turdus torquatus*

Vä: 1 m Labbar, Ångsö, 23.4 (Anders F. Andersson).

No: 1 ex. Bengtstorp, Viker, 1.4 (Gösta Hedén). 2 m Knapptorp, Viker, 17.4 (Anders Carlberg). 2 m + 1 f Knapptorp 23-25.4 (Anders Carlberg). 1 m Alvhytan, Viker, 29.4 (Roland Thuvander). 4 m + 1 f Alntorp, Nora, 29.4 (Anders Carlberg). 1 ex. Bengtstorp ult. 4 (Gösta Hedén). 5 ex. Vikers k:a 1.5 (Anders Carlberg). 2 m + 2 f Knapptorp 2.5 (Anders Carlberg). 1 ex. Knapptorp 21.5 (Anders Carlberg).
Fa: 1 f Åvestbo ångar, V.fors, 2.5 (Leif Lejdellin).

Hä: 1 ex. Hedgårdarna, Häll, 22.4 (Max Widman). 1 sj. Björskogsås, Gryt, 23.4 (Tomas Carlsson). 3 ex. Hällefors hembygdsgränd, Häll, 2.5 (Tomas Carlsson).

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*

För sista gången presenteras fynd från perioden oktober-mars. Fr. o. m. 1995 kommer endast fynd från perioden 1.12 - 28(29).2 att redovisas. Det är tyvärr mycket få som rapporterat dubbeltrast från t. ex. oktober eller mars. Månaderna berör visserligen dubbeltrastens normala sträckperioder, men syftet var att försöka utrona sträckperiodernas tidsmässiga förlopp mer i detalj för att få en säkrare uppfattning om vilka observationer som ligger utanför sträckperioderna och som kan röra övervintrare. Detta har tyvärr misslyckats. Fynden 1994:

Vä: 1 ex. Barkarö, V-Bark, 2.1 (Hans-Olof Hellkvist, Richard Lager). 1 ex. Rudö, Rytt, 20.1 (Markus Rehnberg). 2 ex. Tidö, Rytt, 20.1 (Markus Rehnberg) och 20.2 (Richard Lager m. fl.). 1 ex. Fullerö villa, V-Bark, 22.1 och 5.2 (Richard Lager). 3 ex. Rudö 9.3 (Markus Rehnberg). 1 ex. Bocksjön, Tort, 25.3 (Markus Rehnberg). 1 ex. Rudö 27.3 (Richard Lager, Markus Rehnberg). 1 ex. Blåbandsbacken, Rytt, 22.10 (Markus Rehnberg). 1 ex. Norra Björnö, Väst, 13.11 (Pentti J. Tatti). 1-2 ex. Västerudden, Tidö-Lindö, Rytt, 10-31.12 (Thomas Pettersson). 3 ex. Södra Björnö, Väst,

25.12 (Kjetil Jensen). 2 ex. Fullerö villa 26.12 (Richard Lager). 2 ex. Gröna bron, Rytt, 31.12 (Markus Rehnberg). 1 ex. Hangarbacken, Rytt, 31.12 (Markus Rehnberg). 1 ex. Tidö 31.12 (Markus Rehnberg).
Kö: 1 ex. Norså, Munk, 15.3 (Arne Ek-löv).

Flodsångare *Locustella fluviatilis*

(204 ex., 19 ex.)
Efter fjolårets flodsångarexpllosion (58 ex.) blev 1994 års antal mer medelkort. Fynden fördelade sig enligt följande: Västerås (5), Köping (1), Sala (2), Surahammar (1), Lindesberg (6), Norberg (1), Fagersta (1), Skinnskatteberg (1), Hällefors (1).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*

(29 ex., 4 ex.)
Vä: 1 sj. Södra Gryta, Sker, 8.7 (Niclas Andersson m. fl.)*
Sa: 1 sj. Gussjön, Fläck, 19.6 (Karl-Gunnar Källebrink).
Lä: 1 sj. Ekebyhammar, Fell, 13-15.6 (Sven Larsson). 1 sj. Rå, Linde, 28.6 (Mats Andersson).
Normal förekomst.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*

(542 ex., 30 ex.)
Ett mycket dåligt år, det sämsta sedan 1982. De 30 sjungande fördelade sig enligt följande: Västerås (16), Köping (2), Arboga (1), Sala (1), Surahammar (3), Lindesberg (5), Norberg (1), Hällefors (1).

Trastsångare *Acr. arundinaceus*

Vä: 4 sj. Askövikens 1.6 (Ralf Lundmark, Thomas Pettersson). 1 sj. Sagans mynning, Björk, 25.6 (gm Jan-Olov Bergström). 1 sj. Askövikens 1-17.7 (Pontus Lindberg m. fl.). 1 ik fångad Askövikens 27.7 (Markus Rehnberg gm Thomas Pettersson). 3 ik fångade Askövikens 18.8 (Thomas Pettersson).
Su: 1 sj. Östersjön, Sura, 14.6 (Thomas Forsberg).

Antalet fynd fortsätter att minska. Askövikens fyra sjungande kan jämföras med fjolårets sju eller med 13 hävdade revir 1990. Endast fyra ringmärkta fåglar vid Askövikens.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*

(oktober-mars)
Lä: 1 ex. Fellingsbro 19.3 (Ch. Eriksson).
No: 1 f Prästgatan, Nora, 17.11 (Lisbeth Uhr). 1 m Ålstråket, Nora, 4-m.12 (Margareta Carlsson).
Tillägg: Hä: 1 m vid fågelbord, Barnängen, Hall, 28.3 1993 (Per Hedenbo).

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*

(9 ex., 1 ex.)
Lä: 1 sj. Blankagravan, Rams, 12.6 (Mats Andersson).

Gransångare *Phylloscopus collybita*

Sommarfynd (15.5-31.7):
Vä: 1 sj. Boasjön, Rytt, 28.5 (Hans-Olof Hellkvist).
Su: 1 sj. Rannås 22.5 (Ingeborg Lindell). 1 sj. Lönnbromossen, Ramm, 3.7 (Roger Sahlén).
Lä: 1 sj. Strandvägen, Lindesberg, Linde, 15.6 (Per-Martin Ramberg).
Fa: 1 sj. Rudgruvan, V.fors, m.5-2.6 (Leif Lejdellin).

Två sena fynd/vinterfynd:

No: 1 ex. Järnvägsstationen, Nora, 2.12 (Anders Carlberg).
Hä: 1 ex. Norrgården, Häll, 16.11 (Tomas Carlsson).

Normal fyndbild.

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

(108, 11)
Sa: 1 sj. m Finnbo, Sala, 30.5-13.6 (Stig Ohman). 1 sj. Prästgården, Sala, 15-18.6 (Karl-Gunnar Källebrink).

Su: 1 ex. Långsjön, Sura, 14-23.5 (Thomas Forsberg).

Lä: 1-2 sj. Nyberget-Dammsjön, Linde, 24-27.5 (Jonas Kling). 2 sj. Sandsundet, Rams, 6.6 (Jonas Kling). 2 ad. matade 1 juv. Kindla, Linde, 22.8 (Kjell Mattsson).

No: 1 sj. + 1 ex. Näset, Viker, 12.6 (Martin Löfgren). 1 sj. ad. m Røjängskärr, väster om Alvlången, Viker, 13.6 (Lars-Erik Muhr).

Fa: 1 ex. Åvestbo, V.fors, 1-3.6 (Raimo Laurila). 1 ex. Backgården, V.fors, 11.6 (Raimo Laurila).

Lä: 1 sj. Salbosjön 10.6 (Max Widman m fl) Femton fåglar på elva lokaler, därav en konstaterad häckning, är lika med genom-

snittet för den senaste tioårsperioden. Häckningen är den sjätte konstaterade i Västmanland.

Skäggenes *Panurus biarmicus*

Häckningar och observationer under häckningsstid (1.4-31.8):

Vä: 9 ad. + 8 juv. fångade Askövikens 7.5-27.8 (Thomas Pettersson m. fl.). 1 m Strömsundet, V-Bark, 20.4 (Markus Rehnberg).
Kö: Häckade, men i lägre antal än 1993, i Barkarövikens, K.Bark (Börje Wennerström).
Övriga fynd:

Vä: 1 f Askövikens vid Rudö, Rytt, 5.2 (Pentti J. Tatti). Tio höstobservationer Askövikens, varav 15+6 ex. i högflykt 25.9 (Pentti J. Tatti) och ca 30 ex. 30.10 (Pentti J. Tatti). 1 m + 1 f Strömsundet, V-Bark, 1.2 (Markus Rehnberg). 7 ex. Strömsundet 19.11 (Richard Lager). 10-12 ex. Grisfjärden vid Dyviksholmen, Ångsö, 6.12 (Lennart Gladh).
Hä: Hörd Lindholmen, Kolb, 28.10 (Per Eriksson).

Su: 16 ex. Lisjö ångar, Sura, 25.9 (Kim Lill).

Lä: Hörd Våringen vid Hinseberg, Näsby, 10.10 (Mats Andersson). Hörd Ullersätter-sviken, Våringen, Näsby, 1.11 (Jan-Erik Malmstigen) och 9.12 (Thomas Haraldsson). Stor tillbakagång i framför allt Askövikens-årets 17 ringmärkta kan jämföras med fjolårets 295. Under häckningstid finns fynd från endast Västerås och Kungsör.

Pungmes *Remiz pendulinus*

Vä: 1 m vid bo Björknäs, Ångsö, odlat. (Anders F. Andersson). 1 ex. Björknäs 20.6 (Daniel Green). 1 m vid bo Strömsundet, V-Bark, 13-22.5 (Markus Rehnberg m. fl.).
No: Ett fjolårsbo (d. v. s. byggt 1994) funnet vid norra delen av Åsbofsjön, Nora, jan. 1995 (Anders Carlberg).

Pungmesen har sedan 1990 påträffats årligen vid Strömsundet, men under åtminstone fyra av de fem åren har hannarna varit olika individer (Thomas Pettersson).

Sommargylling *Oriolus oriolus*

(25 ex., 0 ex.)
Inga rapporter.

Varfågel *Lanius excubitor*

Inga häckningar eller fynd under häckningstid har rapporterats.

Lavskrika *Perisoreus infaustus* (2 ex., 0)

Inga rapporter.

Råka *Corvus frugilegus*

Fynd 1.5-3.1.8.

Su: 1 ad. Gnien, Ramn, 8.5 (Sören Larsson)
Li: 2 ex. Finnäkerssjön, Fell, 2.5 (Sven Larsson).

Gräsiska *Carduelis flammea*, fynd av

rasen *C. f. cabaret* (1, 4):

Va: 1 lk ringmärktes Asköviken 24.9 (Markus Rehnberg)*.

Sa: 2 ex. Väsby, Kumla, 4.9 (Karl-Gunnar Källebrink), 2 ex. Akra, Sala, 7.9 (Karl-Gunnar Källebrink), 5 ex. Näs, Fläck, 17.9 (Karl-Gunnar Källebrink).

Inga fynd under häckningstid och i lämplig häckningsbiotop har rapporterats 1994.

Bändelkorsnåb *L. leucoptera* (42, 4)

Va: 1 ex. Klockarholmen, Ångsö, 8.10 (Anders F. Andersson).

Nb: 2 ex. Örbäck, Karb, 26.12 (Tommy Lennartsson).

Va: 11 ex. Backgården, V.fors, 30.7 (Eero Kauramäki), 1 ex. Backgården 31.7 (Eero Kauramäki).

Uppträder årligen i Västmanland med toppnoteringen 40-42 ex. år 1990.

Tallbit *Pipicola enucleator*

Kö: 1 sj. m Dundermossen, V.Sked, 25-26.3 (Lillebror Hammarström), 1 m + 1 f Orsta, Kolsva, 30.3 (Kenneth Nordberg gm Lillebror Hammarström).

Su: 4 ex. Torenuossarna, Ramn, 1.2 (Ralf Lundmark), 1 ex. Nybron, Ramn, 19.3 (Ralf Lundmark), 1 ex. Fermansbo urskog, Ramn, 27.12 (Kjell Eklund).

Li: 5 ex. Gröningen, Fell, 25.1 (Kjell Mattsson), 1 ex. Lindesberg, Linde, 6.9 (Mats Andersson), 2 mm + 2 ff Sjömosjön, Fell, 25.11 (Sven-Olof Eriksson).

Nb: 1 ex. Långtjärnen, Norb, 5.3 (Torbjörn Jansson).

Va: 6 ex. Kulflyten, V.fors, 9.1 (Leif Lejdellin).

Endast tio fynd av 19 ex. perioden 9.1-30.3 resp. 6 ex. perioden 6.9-27.12.

Snöspary *Plectrophenax nivalis*

Antal fågeldagar (511)

fördelade enligt följande:

Västerås (37), Hallstahammar (2), Köping (30), Sala (122), Surahammar (56), Lindesberg (79), Nora (96), Fagersta (88), Hällefors (1), Månadsvis fördelning: januari (32), februari (35), mars (331), april (49), oktober (33), november (11).

Videspary *Emberiza*

rustica (43, 3)

Su: 1 ex. Lisjöviken, Sura, 11.9 (Sören Larsson).
Li: 1 ex. Frövifors, Näsby, 1.9 (Jan-Erik Malmstigen), 1 juv. ringmärktes Frövifors 19.9 (Jan-Erik Malmstigen).

Fynd som av SOF:s raritetskommitté ej godkänts för publicering

Toppskarv *Phalacrocorax aristotelis*

Kö: 1 juv. Runnskär, Köp, 17.10 1994.

Litteratur

Andersson, M. & Malmstigen, J.-E. 1995.

Fåglar i Lindesbergs kommun 1994.

Meddelande nr 14. Frövi fågelklubb.

Anonym. Odat. *Fåglar i köpingstrakten 1994.* Stencil.

Breife, B., Hirschfeld, E., Kjellén, N. & Ullman,

M. 1990. Sällsynta fåglar i Sverige. *Vår*

Fågelvärd, Suppl. 13.

Cramp, S. (Red.). 1977. *The Birds of the*

Western Palearctic. Vol. 1. Oxford.

Curry-Lindahl, K. 1951. Något om Sveriges

vertebratfauna under 1950. *Sveriges Natur*

42: 1-28.

Gustafsson, D. & Öhman, E. 1994. Aktuella

observationer, 1 augusti - 15 september

1994. *Vår Fågelvärd* 53 (6): 46-48.

Malmgren, U. 1982. *Västmanlands flora.*

Stockholm.

Pettersson, Th. 1994. Rastande simfåglar m.

m. i Asköviken 1994. *Fåglar i Västmanland*

25: 125-129.

Uhr, L. 1995. Fågelrapport för 1994 - Nora kommun. I: *Nora Biologiska Förening. Årsrapport 1994* 9-15.

SMHI. 1995. Väderåret 1994. *Väder och vatten*. Norrköping.

Stoll, B.-O., Ekström, L., Fransson, Th.,

Malmgren, B., Slaav, R., Sällström, B. &

Sällström, U. B. 1994. *Report on Swedish*

Bird Ringing for 1992. Stockholm.

Wahlstedt, J. 1968. Skrikörn (*Aquila clanga*

pomarina) ny för Västmanland. *Vår Fågel-*

vård 27: 348-349.

Thomas Pettersson, Härnevigatan 3 A,

723 41 Västerås

Mats Andersson, Hagabergskiden 4,

711 31 Lindesberg

Karl-Gunnar Källebrink, Altuna, Dragmansbo,

740 83 Fjärdhundra

Bernt Larsson, Bangatan 49 A, 2 tr.,

722 28 Västerås

Jan-Erik Malmstigen, Skomakargatan 6,

718 33 Frövi

Roland Thuwander, Pl 3319 Älvhyttan,

713 92 Gyttorp

Teknik och människor Kunskap och kvalitet

Prof's Repro

Din samarbetspartner
för kvalificerat
repro-arbete.

Tel. 021-30 01 35

För sjätte gången kunde häckning av mindre flugsnappare konstateras i landskapet. Foto: Kim Lilj